

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 7286

29 Mart 2022 tarihinde Taşkent'te imzalanan ve 7443 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması"nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

12 Mayıs 2023

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDAKİ TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI

Dibace

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti (bundan sonra birarada “Akit Taraflar” veya “Özbekistan”, “Türkiye” ve “Akit Taraf” olarak adlandırılacaklardır),

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti arasında 8 Mayıs 1996 tarihinde imzalanan ebedi dostluk ve işbirliği anlaşması temelinde;

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti arasında 13 Nisan 1998 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması’ndan doğan hak ve yükümlülüklerini tanıyarak;

Gelişme Yolundaki Ülkeler olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının (bundan böyle “Anlaşma” olarak anılacaktır) ticaret ve ekonomik ilişkiler için yeni bir ortam yaratacağının bilincinde olarak,

GATT Taraf Ülkelerinin “1979 Tarihli Özel ve Lehte Muamele, Mütakabiliyet ve Gelişme Yolundaki Ülkelerin Daha Fazla Katılımına İlişkin Yetki Hükümüne” uygun olarak ticaretin serbestleştirilmesini arzulayarak,

Köklü dostluk ve kardeşlik ruhuyla;

İkili ilişkileri güçlendirmenin ekonomik ve özel yararlar getireceği ve Akit Tarafların halklarının hayat standartlarını arttıracacağını farkında olarak;

Karşılıklı ekonomilerinin daha da gelişmesini sağlamak için ticarete konu olabilecek malların çeşitlendirilmesi gereğini vurgulayarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1

Amaçlar

Bu Anlaşmanın amacı, Akit Taraflar arasında ticari ilişkileri özellikle aşağıda ifade edilen hususlar vasıtasıyla güçlendirmektir:

- bu Anlaşmanın 5. Maddesinde yer alan genel prensipler;
- bu Anlaşmanın Ek I-A ve I-B’inde yer alan ürünlerde tarifelerin indirilmesi ya da sıfırlanması ve tarife benzeri engellerin kaldırılması;
- Akit Taraflar arasındaki ekonomik ilişkilerin ahenkli şekilde gelişmesi yoluyla ticaretin güçlendirilmesi ve teşvik edilmesi;
- Akit Taraflar arasında elverişli adil rekabet koşullarının yaratılması;
- Akit Taraflar arasında ticaretin sürdürülebilir büyümesi için daha öngörülebilir ve güvenli ortamın yaratılması.

MADDE 2

Anlaşmanın Yorumlanması

Bu Anlaşmanın maddeleri, Akit Tarafların bu Anlaşmayı iyi niyet çerçevesinde uygulayacakları ve yükümlülüklerinden kaçınmayacakları dikkate alınarak; uluslararası anlaşmaların hükümlerinin yorumlanmasına ilişkin teamül kuralları hakkındaki uluslararası devletler hukukuna uygun biçimde yorumlanacaktır.

Bu Anlaşmanın ekleri, bu Anlaşmanın ayrılmaz parçalarıdır.

MADDE 3

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları kapsamında;

“Tarifeler”, Akit Tarafların ülkelerinde yürürlükte olan milli mevzuatları kapsamında tesis edilen tarife cetvellerinde tanımlanan gümrük tarifeleri veya tarife benzeri etki doğuran gümrük vergileri anlamına gelmektedir. Tarifeler, 9. Madde uyarınca uygulanan dampinge karşı vergiyi ve telafi edici vergiyi ya da 10 ve 11. Maddeler uyarınca uygulanan koruma önlemlerini içermez.

“Tarife-Benzeri Önlemler”, yalnızca ithal edilen ürünlerden tahsil edilen ve dış ticaret işlemlerinde tarife benzeri etkisi olan tarifeler dışındaki ücretler, vergiler ve gümrük harçları anlamına gelmektedir. Benzer yerli ürünlere aynı usulde uygulanan dolaylı vergiler ve harçlar veya belirli hizmetlerin verilmesi karşılığında alınan ithalat harçları ve bu Anlaşma kapsamında izin verilen diğer vergiler tarife-benzeri önlemler olarak değerlendirilmezler.

“Mallar”, Armonize Sistem Gümrük Tarife Pozisyonu altındaki emtia, materyaller ve ürünleri içermektedir.

“Tercihli muamele”, bir Akit Tarafın, malların dolaşımında tarifelerin ortadan kaldırılması veya azaltılması ve gerekli hallerde kotaların uygulanması suretiyle, bu Anlaşma kapsamında tanıdığı herhangi bir tavizi veya ayrıcalığı ifade eder.

MADDE 4

Kapsam

Bu Anlaşmanın hükümleri, Akit Taraflar arasında, karşılıklı ticarete bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B’inde belirtilen, Akit Taraflar menşeli ürünlere ilişkin mal ticaretine uygulanacaktır.

MADDE 5

Genel Prensipler

Bu Anlaşma, Akit Tarafların ekonomik kalkınma seviyelerini, dış ticaretinin seyrini ve tarife politikalarını göz önünde bulundurarak; Akit Tarafların eşit olarak faydalanması amacıyla, avantajların mütekabiliyeti ilkesi uyarınca uygulanacaktır.

MADDE 6

Diğer Anlaşmalarda Düzenlenen Ticari İlişkiler

Bu Anlaşma, Akit Tarafların üçüncü taraflarla gümrük birliği, serbest ticaret alanı, tercihli ticaret anlaşması, çok taraflı ticaret anlaşması veya sınır ötesi ticaret düzenlemelerini sürdürmesini veya kurmasını engellemeyecektir.

Bu Anlaşma, Akit Tarafların taraf olduğu diğer ikili, bölgesel ve çok taraflı anlaşmalardan kaynaklı hak ve yükümlülüklerine hanel getirmeyecektir.

MADDE 7

Tavizlerin Teatisi

Akit Taraflar, bu Anlaşmanın Ek-II'sindeki menşee kurallarına ilişkin hükümlere uygun olarak, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde listelenen ürünler için birbirlerine taviz tanıyacaktır.

Her bir ürün için indirimlerin uygulanacağı veya sıfırlanacak olan baz tarife oranı, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde gösterilmektedir.

Bu anlaşma yürürlüğe girdikten herhangi bir zaman sonra, taraflardan biri, anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretinde uygulanan MFN tarife oranlarını azaltırsa, bu anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sine göre hesaplanandan düşük olması halinde, sözkonusu indirilmiş tarife oranları uygulanır.

Taraflar, ithalat ve ihracatta uygulanan her türlü ücret ve harçların (bu anlaşmanın 3. Maddesinde tanımlanan tarifeler hariç) sağlanan hizmet ile sınırlı olmasını ve yerli ürünlerin dolaylı koruması veya mali amaçlarla getirilen vergi uygulaması teşkil etmemesini temin eder.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde belirtilen ürünlerin Akit Taraflar arası ticaretinde yeni tarife veya eşdeğer etkiye sahip harçlar yürürlüğe konulmayacaktır. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde belirtilen ürünlerde tarife-benzeri önlem uygulamayacaktır.

Akit Taraflar, Ortak Komite toplantıları bünyesindeki istişareler aracılığıyla işbu Anlaşmanın EK I-A ve EK I-B'sinin uygulanmasındaki ilerlemeyi tavizleri güncellemek ve gözden geçirmek üzere değerlendirecektir.

Akit Taraflardan birinin diğer Akit Tarafa ithal edilen malları; bu malların satışını,

satışa sunulmasını, satın alınmasını, nakliyesini, dağıtımını ve kullanımını etkileyen kanunlar, düzenlemeler ve koşullar çerçevesinde, milli menşeli benzer ürünlerden daha az elverişli muameleye tabi tutulmayacaktır.

MADDE 8

Menşe Kuralları

Akit Taraflar, bu Anlaşmanın Ek I-A ve Ek I-B'sinde bulunan ürünlerin ikili ticaretinde menşe kuralları uygulama konusunda anlaşmıştır.

Bu Anlaşmanın hükümleri kapsamındaki mallar Ek II'de belirlenen menşe kurallarını sağlamak koşuluyla, tercihli muameleye tabi olacaktır.

Bu Anlaşma'nın Ek II'sinde yer alan menşe kurallarının değiştirilmesi ihtiyacının doğması halinde, Ortak Komite bu Anlaşma'nın 18. Maddesi uyarınca gerekli işlemleri başlatacaktır.

MADDE 9

Dampinge Karşı ve Telafi Edici Önlemler

Akit Taraflar, GATT 1994 Madde VI ve XVI ile GATT 1994 Madde VI'nın Uygulanmasına Dair DTÖ Anlaşması ve DTÖ Sübvansiyon ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması ile bunların ekleri kapsamında belirlenen kural ve prosedürler çerçevesinde, antidamping ve korunma önlemleri alma hakkına sahiptir.

Bu Maddede aksi belirtilmediği sürece, bu Anlaşmada yer alan hiçbir hüküm, GATT 1994 Madde VI ve XVI ile GATT 1994 Madde VI'nın Uygulanmasına Dair DTÖ Anlaşması ve DTÖ Sübvansiyon ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması ile bunların ekleri kapsamında uygulanacak antidamping veya telafi edici vergilere veya önlemlerine dair ek hak ve yükümlülük yaratmayacaktır.

Akit Taraflardan biri antidamping veya telafi edici önlem uygulamak isterse, önlemi uygulamaya geçirmeden önce sözkonusu önlemi gerekli kılan ana bilgi ve bulguları diğer tarafla paylaşacaktır. Akit Tarafın menfaatlerinin korunması için bu bilgiler bir süre öncesinde sunulacaktır.

Bu Maddenin hükümleri, Özbekistan'ın DTÖ'ye katılımının ardından bu Anlaşma'nın 20. Maddesine tabi olmayacaktır.

MADDE 10

Genel Korunma Önlemleri

Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü, Akit Tarafların GATT 1994 Madde XIX ve DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması kapsamında korunma önlemleri almasını engellemez.

MADDE 11

İkili Korunma Önlemleri

Bu Anlaşma kapsamında tarife oranının indirilmesi veya sıfırlanması sonucu olarak, bir Akit Tarafın, diğer Akit Taraf menşeli ürünleri ithal ederken mutlak veya yerli üretime göre nispi olarak artan miktarda ve diğer Tarafın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticileri üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şartlarda ithal etmesi halinde, ithal eden Akit Taraf bu Anlaşma'nın 19. Maddesi gereği diğer Akit Taraf ile ön danışmalarda bulunarak, DTÖ Korunma Önlemi Anlaşması'nda belirtilen usullere uygun korunma önlemleri alabilecektir.

Korunma önlemleri uygulanmadan önce, bu önlemi uygulama niyetinde olan Akit Taraf, her iki Akit Tarafa kabul edilebilir bir çözümün bulunmasını teminen durumun incelenmesi için gerekli tüm bilgileri diğer Akit Tarafa sunacaktır. Böyle bir çözüm bulmak amacıyla, Akit Taraflar, derhal bu Anlaşmanın 19. Maddesinde belirtildiği üzere danışmalarda bulunacaktır. Danışmalar sonucunda, Akit Taraflar 30 gün içerisinde bir anlaşmaya varamazsa, şikayette bulunan Akit Taraf, korunma önlemi uygulayabilecektir. İthalatçı Akit Taraf, söz konusu malın gümrük vergisi oranını aşağıdakilerin en düşüğünü aşmayacak şekilde arttırabilecektir:

- a) önlemin alındığı tarihte eşyaya uygulanmakta olan gümrük vergisi oranı veya;
- b) bu Anlaşma'nın Ek I-A ve Ek I-B'sinde belirtilen baz gümrük vergisi oranı.

Bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda, ithalatçı Akit Taraf korunma önlemi türünü belirlerken, ihracatçı Akit Taraf üzerinde daha az olumsuz etkisi olacak önlemi seçecektir.

Taraflardan hiçbiri ikili korunma önlemini aşağıda belirtilen şekilde uygulayamayacaktır:

- (a) uygulayıcı Tarafın yetkili makamlarının, bu Maddede belirtilen usullere uygun olarak, ikili korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya telafi etmek ve yerli üreticilerin uyumunu kolaylaştırmak üzere gerekli olmaya devam ettiğine ve yerli üretim dalının uyum sağlamakta olduğuna dair delillerin bulunduğunu saptaması halinde toplam uygulama süresinin ilk başvuru süresi ve herhangi bir uzatma dâhil olmak üzere üç yılı geçmemesi şartıyla önlemin bir yıl daha uzatılabilmesi durumu hariç olmak üzere iki yılı aşacak şekilde; veya
- (b) bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişinden itibaren beş yıllık dönemi belirten geçiş döneminden sonra.

Korunma önlemi uygulamak isteyen Akit Taraf, diğer Taraf ile istişare içinde, diğer Tarafa üzerinde karşılıklı uzlaşım ve korunma önlemleri süresi boyunca devam edecek, eş etkili ve ticari tazmin amaçlı tavizler sağlayacaktır. İlgili istişareler, korunma önlemi uygulanmaya başlanması kararını izleyen 30 gün içerisinde başlayacaktır.

Akit Taraflar istişareleri, başlamalarının ardından 30 gün içerisinde bitiremezlerse, ihracatçı Taraf, korunma önlemi uygulayan tarafa yönelik eş etkili şekilde uyguladığı tavizleri askıya alabilir.

5. paragrafta belirtilen askıya alma hakkı, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, ithalatta mutlak artışa karşı alınan korunma önleminin ilk iki yılında uygulanmayacaktır.

Bir Akit Taraf, yalnızca bu Anlaşma yürürlüğe girdikten iki yıl sonra korunma önlemi uygulamaya başlayabilir.

Bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın son üç yılda ithal edilen ürünü kapsamında ilk beş tedarikçi ülkeleri arasında yer almıyorsa ve ithal edilen ürünü toplam ithalatın %10'undan azını teşkil ediyorsa, ve son üç yıl süresince diğer Akit Taraftan ithalat hacmi düşüyor veya diğer ülkelerden yapılan ithalata kıyasla (mutlak veya görece olarak) daha az bir hızla artıyor ise soruşturma, herhangi bir ikili korunma önlemi alınmaksızın kapatılmalıdır.

MADDE 12

Standartlar, Teknik Düzenlemeler, Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

Akit Taraflar, teknik düzenlemelerin, uygunluk değerlendirme prosedürlerinin ve standartların karşılıklı ticarete engel oluşturacak şekilde hazırlanmamasını, kabul edilmemesini veya uygulanmamasını sağlayacaklardır.

Akit Taraflar, bu Maddenin uygulanmasında DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşması (TBT) ile Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri Anlaşması (SPS) kural ve ilkelerini uygulayacaklardır.

Akit Taraflar aşağıdakileri sağlayacaktır:

- a) her türlü sağlık ve bitki sağlığı önlemlerinin, yalnızca insan, hayvan veya bitki yaşamını veya sağlığını korumak için gerekli olduğu ölçüde, bilimsel ilkelere dayalı olarak uygulanması ve ilgili bilimsel bilgilerin mevcudiyeti ve bölgesel koşullar dikkate alınarak yeterli kanıt olmadan sürdürülmemesi,
- b) yerine getirilmemesinin yaratacağı riskler göz önünde bulundurularak, teknik düzenlemeler meşru bir amacı yerine getirmek için ticareti gereğinden fazla kısıtlayıcı olmamalıdır. Bu tür meşru hedefler, diğerlerinin yanı sıra bu Anlaşmanın 15. ve 16. Maddelerinde açıklananlar; yanıltıcı uygulamaların önlenmesi ve çevrenin korunmasıdır. Bu tür riskleri değerlendirirken, dikkate alınması gereken ilgili unsurlar, diğerlerinin yanı sıra mevcut bilimsel ve teknik bilgiler, ilgili işleme teknolojisi veya ürünlerin amaçlanan nihai kullanımları olacaktır.
- c) diğer Akit Taraftan ithal edilen ürünler, ulusal ürünlerden veya diğer herhangi bir ülke menşeli ürünlerden daha az ayrıcalıklı olmayacaktır.
- d) teknik düzenlemelerin gerekli olduğu durumlarda ve ilgili uluslararası standartlar mevcutsa veya kısa bir süre içinde hazır olacaksa, teknik düzenlemelerde bu veya ilgili bölümler esas alınır.
- e) ihracatçılar ve ithalatçılar için elverişli şartları yaratmak, mallarının dolaşımını kolaylaştırmak ve ticaretin önündeki gereksiz teknik engelleri kaldırmak üzere, Akit Taraflar, Tarafların ikili ve çok taraflı yükümlülüklerine hanel getirmemek kaydıyla, her iki Akit Tarafın akreditasyon kurumlarının ILAC MRA ve IAF MLA'nın ilgili kapsamlarına taraf olmaları şartıyla Ek I-A ve Ek I-B'de yer alan ürünler için diğer Akit tarafın uygunluk değerlendirme kurumlarının akredite

edilmiş uygunluk değerlendirme süreçlerini (uygunluk sertifikaları, uygunluk beyanları ve test raporları) kabul edecektir.

MADDE 13

Ödemeler Dengesi Zorlukları

Akit Taraflardan herhangi birinin ciddi bir ödemeler dengesi sorunu yaşamaması veya tehdidi altında olması durumunda, ilgili Akit Taraf, Uluslararası Para Fonu Anlaşması'nın VIII ve XIV. Maddelerinde belirtilen koşullara uygun olarak, sınırlı bir süre için olacak ve ödemeler dengesi durumunu düzeltmek için gerekli olanın ötesine geçemeyecek şekilde kısıtlayıcı tedbirler alabilir. İlgili Akit Taraf, bahse konu önlemlerin yürürlüğe girişini diğer Akit Tarafa derhal bildirecek ve diğer Akit Tarafa bunların kaldırılmasına ilişkin bir takvimi mümkün olan en kısa sürede sunacaktır.

MADDE 14

Yeniden İhracat ve Ciddi Kıtık Hükümü

Bir Akit Tarafın, başka bir ülkeden mal ithalatında veya bir ülkeye mal ihracatında bir yasaklama ya da kısıtlama uygulaması veya sürdürmesi halinde, bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, Akit Tarafın,

a) Başka ülkenin buna benzer mallarının diğer Akit Taraf ülkesinden ithalatını sınırlandırılmasını veya yasaklamasını ya da;

b) Diğer Akit Taraf ülkesine bu ürünün ihraç edilmesini, bu ürünün diğer Akit Taraf ülkesinde tüketilmeksizin doğrudan veya dolaylı olarak Anlaşmaya taraf olmayan ülkelere yeniden ihraç edilmemesi koşulunun talep edilmesini

engelleyecek şekilde yorumlanamaz.

İlaveten, bu Anlaşmanın hükümleri herhangi bir Akit Tarafın, ihracatçı Taraf için gerekli bir üründe ciddi kıtlığı veya kıtlık tehdidini önlemek ya da kaldırmak için gerekli ticareti kısıtlayıcı önlemleri almasını veya uygulamasını engellemez. Bu önlemler, ayırım gözetilmeyecek şekilde uygulanacak ve devam etmelerini haklı kalan koşullar sona erdiğinde kaldırılacaklardır. Akit Taraflar birbirlerini bu Madde'ye göre aldıkları önlemler hakkında ivedilikle bilgilendireceklerdir.

MADDE 15

Genel İstisnalar

GATT 1994'ün Madde XX ve yorumlayıcı notları (dipnotları dahil), bu Anlaşmanın Akit Tarafları için gerekli değişiklikler yapılarak bu Anlaşmaya dahil edilmiş ve bu Anlaşmanın bir parçası haline getirilmiştir.

MADDE 16

Güvenlik İstisnaları

Bu Anlaşmada yer alan hiçbir hüküm, Akit Taraflardan birinin güvenlik amacıyla aşağıda yer alan gerekli önlemleri almasını engellemez:

- a) temel güvenlik çıkarları aleyhindeki bilginin açıklanmasını önlemesini;
- b) aşağıda belirtilenlere benzer durumlarda temel güvenlik çıkarlarını koruması ya da uluslararası yükümlülükleri veya ulusal politikaları yerine getirmesini:
  - i. spesifik olarak askeri amaçlı olmayan ürünlerde rekabet koşullarını bozmaması şartıyla, silah, mühimmat veya savaş malzemelerinin ticareti ya da askeri bir kuruluşa yönelik doğrudan veya dolaylı diğer mal, malzeme ya da hizmetlerin ticareti ile ilgili olarak;
  - ii. biyolojik ve kimyasal silahlar ile nükleer silahlar ya da diğer nükleer patlayıcı cihazların yayılmasının engellenmesi ile ilgili olarak;
  - iii. savaş zamanı ya da diğer ciddi uluslararası gerilim zamanlarında.

MADDE 17

Bilgi Teatisi

Her bir Akit Taraf, bu Anlaşma'nın işleyişini etkileyebilecek mevcut ya da taslak bir önleme ilişkin olarak, Akit Taraflardan birinin isteği üzerine, 30 gün içerisinde bilgi sunacak veya diğer Akit Tarafın sorduğu herhangi bir soruya cevap verecektir.

Akit Taraflar, bu Anlaşma'nın kapsadığı herhangi bir ticari konuya ilişkin kanun ve kurallarının yayınlanmasını veya kamuya açık olmasını sağlayacaktır.

MADDE 18

Ortak Komite

Bu Anlaşma ile Akit Tarafların temsilcilerinden müteşekkil bir Ortak Komite kurulmuştur. Ortak Komite, bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin gerçekleşen gelişmeleri gözden geçirmek amacıyla yılda bir defa toplanacaktır. Ayrıca, Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafa bildirimde bulunarak olağanüstü toplantı tertip edilmesini talep edebilir.

Ortak Komite, bu Anlaşmanın hükümleri çerçevesinde kendisine verilen görevleri üstlenecektir. Akit Taraflardan birinin talebi ve diğer Akit Tarafın onayı üzerine, Ortak Komite, bu Anlaşmanın uygulanmasını etkileyen başka herhangi bir konuyu da inceleyebilir.

Ortak Komite, bu Anlaşmada yapılacak herhangi bir tadilata ilişkin kararlar da dahil olmak üzere, bu Anlaşma ile ilgili konularda kararlar alabilir. Ortak Komite, ayrıca, bu Anlaşma ile ilgili konularda tavsiyelerde bulunabilir.

Ortak Komite tarafından bu Anlaşmada yapılacak herhangi bir tadilat hakkında alınan kararlar, bu Anlaşmanın 22 ve 23. Maddeleri uyarınca Akit Tarafların ilgili iç hukuki süreçlerinin tamamlanmasına tabi olacaktır.

Ortak Komite'nin kararları, oybirliği ile alınacaktır.

Ortak Komite usul kurallarını ilk toplantısında belirleyecektir.

Ortak Komite, gerekli gördüğü halde alt komiteler ve çalışma grupları kurabilir.

MADDE 19

Danışmalar

Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşma'nın uygulanmasını etkileyecek herhangi bir konu hakkındaki danışma taleplerine olumlu yaklaşacak ve danışmalar için yeterli imkanı sağlayacaktır.

Ortak Komite, bu Maddenin 1. paragrafı uyarınca danışmalar aracılığıyla tatmin edici bir sonuca ulaşılması mümkün olmayan bir konunun değerlendirilmesi için, Akit Taraflardan birinin talebinin ulaştığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde toplanacaktır.

MADDE 20

Anlaşmazlıkların Halli

Akit Taraflar arasında Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir anlaşmazlık, öncelikle Ortak Komite tarafından ikili istişareler yoluyla dostane bir şekilde çözülecektir.

Ortak Komite toplantısı, anlaşmazlığı çözme talebinin alındığı tarihten itibaren 60 gün içinde yapılmazsa veya Ortak Komite tarafından 45 gün içinde karşılıklı olarak tatmin edici bir çözüme ulaşılamazsa, Akit Taraflardan herhangi biri tarafından anlaşmazlık bir Tahkim Heyetine havale edilebilir.

Tahkim Heyetinin işleyişi ve Tahkim Heyetinin kararını sunması gereken takvim Ortak Komite tarafından belirlenecektir.

Akit Taraflar, Ortak Komite ve Tahkim Heyetine uyuşmazlığı incelemesi ve çözmesi için her türlü desteği sunacak ve Tahkim Heyetinin kararını yerine getirmek için gerekli önlemleri almakla yükümlü olacaklardır.

Tahkim Heyeti üç üyeden oluşacaktır. Her Akit Taraf, başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde bir üye atayacaktır ve Ortak Komite, başvuru tarihinden itibaren kırk beş gün içinde Başkan olarak görev yapacak üçüncü bir üyeyi seçecektir. Başkan, Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayacak ve atama sırasında her iki Akit Taraf ile diplomatik ilişkileri bulunan bir devletin vatandaşı olacaktır. Tahkim Heyetinin kuruluş tarihi, Başkanın atandığı tarih olacaktır.

Tüm hakemler kesinlikle tarafsızlık, güvenilirlik ve sağlam muhakeme temelinde seçilecek ve hukuk, uluslararası ticaret veya bu Anlaşmayla ilgili diğer konularda veya uluslararası ticaret anlaşmalarından doğan ihtilafların çözümünde uzmanlaşmış bilgi veya deneyime sahip olacaklardır. Hakemler bağımsız olacak, bireysel kapasitelerinde hizmet verecek, bu anlaşmazlıkla ilgili olarak herhangi bir Taraf veya kuruluşla ilişkili olmayacaklar ve onlardan talimat almayacaklardır.

Akit Taraflarca aksi kararlaştırılmadıça, Tahkim Heyeti işlemleri, Őikayet edilen Akit Tarafın ũlkesinde gerçekleştirilecektir. Akit Taraflarca mutabık kalınan hũkũmlere tabi olarak, tahkim heyeti prosedũrũnũ belirleyecektir. Her Akit Taraf, hakeminin masraflarını ve tahkim sũrecinde kendi sunumunun maliyetlerini ũstlenecektir. Hakem Heyeti başkanının masrafı ve panelin diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

Akit Taraflar, Ortak Komite veya Tahkim Heyeti kararının uygulanması için gerekli ųnlemleri alacaklardır. Bir Akit Tarafın kararları uygulamaması halinde, diğer Akit Taraf, eşdeğer tercihli uygulamayı geri çekme hakkına sahip olacaktır.

MADDE 21

Yũkũmlũlũklerin Yerine Getirilmesi

Akit Taraflar, bu Anlaşmanın amaçlarının başarıya ulaşmasını ve bu Anlařmadan doğan yũkũmlũlũklerinin yerine getirilmesini teminen gerekli bũtũn ųnlemleri alacaklardır.

Akit Taraflardan biri, diđer Akit Tarafın bu Anlařmadan dođan bir yũkũmlũlũđũnũ yerine getirmedięi kanısına varırsa, sųz konusu Akit Taraf, ilk olarak bu Anlařmada 19'uncu ve 20'nci maddede ųngųrũlen usullere bařvuracaktır.

Eđer danışma talebinin ulaşmasından itibaren 60 gũn içerisinde danışma yapılmazsa veya Ortak Komite danışma talebinin ulaşmasından itibaren 45 gũn içinde anlaşmazlığı ųzũme kavuşturamazsa ya da Hakem Heyeti kuruluş talebinin alındığı tarihten itibaren 60 gũn içinde Tahkim Heyeti kurulamaz ise Őikayetçi Akit Taraf, eşdeğer tercihli uygulamasını geri çekme hakkına sahip olacaktır.

MADDE 22

Tadilat

Bu Anlaşma, Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan ayrı protokoller yoluyla Akit Tarafların karşılıklı rızasıyla değiştirilebilir. Bu değişiklikler, bu Anlaşmanın 23. Maddesi uyarınca yũrũrlũđe girecektir.

MADDE 23

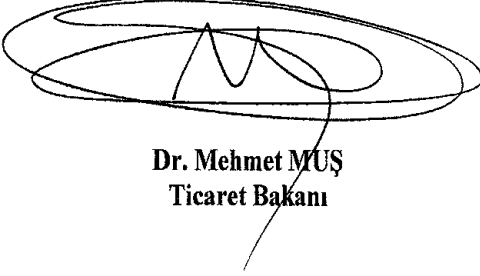
Yũrũrlũđe Girme, Yũrũrlũk Sũresi ve Fesih

Bu Anlaşma, Akit Taraflarca yũrũrlũđe girmesi için gerekli i yasal prosedũrlerin yerine getirildiğine ilişkin son yazılı bildirimini diplomatik kanallardan alınmasını izleyen ikinci ayın ilk gũnũ yũrũrlũđe girecektir.

Bu Anlaşma sınırsız bir süre için akdedilmiştir. Her Akit Taraf, diğer Akit Tarafa diplomatik yollardan yazılı olarak bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda, bu Anlaşma, fesih bildirimının diğer Akit Tarafça alındığı tarihi takip eden 6 (altı) ay sonra feshedilecektir.

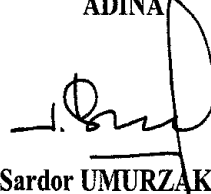
İşbu Anlaşma Taşkent'de, 29 Mart 2022 tarihinde, her biri Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki orijinal nüsha olarak imzalanmıştır. Anlaşma hükümlerinin yorumlanmasında farklılık olması durumunda, İngilizce metinler geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a central peak, enclosed within a large, irregular oval shape.

Dr. Mehmet MUŞ
Ticaret Bakanı

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
ADINA

A handwritten signature in black ink, featuring a prominent vertical stroke on the right side and a circular loop on the left, with a horizontal line below the main body of the signature.

Sardor UMURZAKOV
Başbakan Yardımcısı ve Yatırımlar ve
Dış Ticaret Bakanı

**Özbekistan Cumhuriyeti Menşeli ve Türkiye Cumhuriyeti'ne İthal Edilen,
Tercihli Muameleye Tabi Olan Ürünlerin Listesi**

No	HS Kodu	Tanım	Baz Tarife Oranı	Tarife Kontenjanı (TK) Kapsamında Tavizli Tarife Uygulanması
1	070310	Soğanlar ve şalotlar	%49,5	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
2	071190	Diğer sebzeler; sebze karışımları	%5-%36	TK: 4 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
3	071320	Nohut (garbanzos)	%0-%19,3	TK: 2 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
4	071331	Vigna mungo (L.) Hepper veya vignaradiata (L.) wilczek türü fasulyeler	%0-%19,3	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
5	071333	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (Phaseolus vulgaris)	%0-%19,3	TK: 3 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
6	080212	Kabuksuz	%2+818 \$/Ton	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
7	080232	Kabuksuz	%4+573 \$/Ton	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
8	080620	Kurutulmuş	%54,9	TK: 400 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
9	081320	Erik	%43,2	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
10	081340	Diğer meyveler	%15,4	TK: 700 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
11	090421	Kurutulmuş, ezilmemiş, öğütülmemiş	%19,5-%75	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim
12	120242	Kabuksuz (kırılmış olsun olmasın)	%3+445 \$/Ton	TK: 1 000 ton/yıl kota kapsamında GV, İGV ve EMY'den %100 indirim

Not:

TK – Tarife Kontenjanı

GV – Gümrük Vergisi

İGV – İlave Gümrük Vergisi

EMY – Ek Mali Yükümlülük

**Türkiye Cumhuriyeti Menşeli ve Özbekistan Cumhuriyeti'ne İthal Edilen,
Tercihli Muameleye Tabi Olan Ürünlerin Listesi**

No	HS Kodu	Tanımı	Baz Tarife Oranı	Tavizli Tarife Uygulaması	Tavizli Gümrük Vergisi Oranı %
1	721049	Diğerleri	%10	%50 GV indirimi	%5
2	841370	Diğer santrifüj pompalar	%5	%50 GV indirimi	%2,5
3	848180	Diğer cihazlar	%5 (ex 8481.80.11.00 ex 8481.80.61.00 ex 8481.80.63.90 - %10)	%50 GV indirimi	%2,5 (ex 8481.80.11.00 ex 8481.80.61.00 ex 8481.80.63.90 - %5)
4	850213	Çıkış gücü 375 kVA'yı geçenler	%0 - %5	%50 GV indirimi	%0 - %2,5
5	850490	Aksam ve parçalar	%5	%50 GV indirimi	%2,5
6	853710	Gerilimi 1 000 voltu geçmeyenler	%10	%50 GV indirimi	%5
7	853720	Gerilimi 1 000 voltu geçenler	%10	%50 GV indirimi	%5
8	853890	Diğerleri	%5	%50 GV indirimi	%2,5
9	854442	Bağlantı parçaları takılmış olanlar	%10	%50 GV indirimi	%5
10	854449	Diğerleri	%10	%50 GV indirimi	%5
11	903289	Diğerleri	%5	%50 GV indirimi	%2,5
12	940690	Diğerleri	%10	%60 GV indirimi	%4

Not:

GV – Gümrük Vergisi

EK 2

TERCİHLİ MENŞE KURALLARI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK I	GENEL HÜKÜMLER
- Madde 1	Kapsam
- Madde 2	Tanımlar
BAŞLIK II	MENŞELİ ÜRÜNLER
- Madde 3	Genel koşullar
- Madde 4	Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler
- Madde 5	Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler
- Madde 6	Menşe kümülasyonu
- Madde 7	Yetersiz işçilik veya işlem
- Madde 8	Nitelendirme birimi
- Madde 9	Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam
- Madde 10	Setler
- Madde 11	Etkisiz unsurlar
BAŞLIK III	ÜLKESEL GEREKLİLİKLER
- Madde 12	Doğrudan nakliyat
- Madde 13	Sergiler
BAŞLIK IV	EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ
- Madde 14	Genel koşullar
- Madde 15	EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenme işlemleri
- Madde 16	Elektronik ortamda düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgeleri
- Madde 17	Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesi
- Madde 18	İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmesi

- Madde 19 Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir EUR.1 Dolaşım Belgesine istinaden menşe ispat belgesi düzenlenmesi
- Madde 20 EUR.1 Dolaşım Belgesinin geçerliliği
- Madde 21 EUR.1 Dolaşım Belgesinin ibrazı
- Madde 22 Parçalar halinde ithalat
- Madde 23 Destekleyici belgeler
- Madde 24 EUR.1 Dolaşım Belgesinin ve eşyanın menşeyini destekleyici belgelerin muhafazası
- Madde 25 Farklılıklar ve şekli hatalar

BAŞLIK V İDARI İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ

- Madde 26 Karşılıklı yardım
- Madde 27 Menşe ispat belgelerinin kontrolü
- Madde 28 Anlaşmazlıkların çözümü
- Madde 29 Cezalar
- Madde 30 Serbest bölgeler

BAŞLIK VI SON HÜKÜMLER

- Madde 31 Gümrük ve menşe konuları Alt Komitesi
- Madde 32 Lahika
- Madde 33 Transit durumdaki ve antrepodaki eşya
- Madde 34 Değişiklikler

LAHİKA: EUR.1 Dolaşım Belgesi ve EUR.1 Dolaşım Belgesi başvurusu

BAŐLİK I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Kapsam

Ek II, Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti (bundan sonra “Türkiye” ve “Özbekistan” veya uygun olan hallerde “Akit Taraflar” olarak anılacaktır) arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması (bundan sonra “bu Anlaşma” olarak anılacaktır) kapsamındaki tercihli tavizlerden yararlanmaya ehil ürünlerin menşeiini tespit etmek amacıyla uygulanır.

Madde 2

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında:

- (a) “fasıllar” ve “pozisyonlar”, Armonize Eşya Tanım ve Kodlama Sistemi'ni (bundan sonra “AS” olarak anılacaktır) oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonlar (dört haneli kodlar) anlamına gelir;
- (b) “sınıflandırılmış”, ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılması anlamına gelir;
- (c) “sevkiyat”, ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen, ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan ürünler anlamına gelir;
- (d) “ikamet eden”,
  - gerçek kişi durumunda, Akit Tarafların toprağında kalıcı şekilde yaşayan herhangi bir kişi,
  - tüzel kişi veya kurum kişisi durumunda, toprağında kayıtlı ofisi, merkezi binası veya kalıcı ticari kuruluşu bulunan herhangi bir kişi anlamına gelir;
- (e) “ihracatçı”, Akit Tarafların birinde ikamet edip eşyayı diğer Akit Tarafa ihraç eden kişi anlamına gelir;
- (f) “ithalatçı”, Akit Tarafların birinde ikamet edip diğer Akit Taraftan eşyayı satın alan kişi anlamına gelir;
- (g) “EUR.1 Dolaşım Belgesi”, eşyanın menşe ülkesini doğrulayan ve yetkili makam tarafından düzenlenen belge anlamına gelir;

- (h) “gümrük kıymeti”, ithalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dâhil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir ücret olan ithal eşyasının satış bedeli anlamına gelir;
- (i) “eşya”, hem girdi hem de ürünler anlamına gelir;
- (j) “imalat”, montaj veya özel işlemler de dâhil olmak üzere sanayi ve tarım ürünleri üzerinde her türlü yeterli işçilik veya işlem anlamına gelir;
- (k) “girdi”, ürünün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, aksam veya parça, v.b. anlamına gelir;
- (l) “ürün”, başka bir imalatta sonradan kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürün anlamına gelir;
- (m) “ülkeler”, Akit Tarafların karasularını içerecek şekilde ülkeler anlamına gelir;
- (n) “girdilerin kıymeti”, kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde, bir Akit Tarafıta menşeli olmayan girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyat anlamına gelir;
- (o) “menşeli girdilerin kıymeti”, (n) bendinde tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle uygulanan, bu tür girdilerin kıymeti anlamına gelir;
- (p) “katma değer”, fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dâhil edilen diğer Akit Taraf menşeli her bir girdinin gümrük kıymetinin ya da bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde bir Akit Tarafıta girdiler için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değer;
- (q) “fabrika çıkış fiyatı”, ürün için bir Akit Tarafıdaki nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün girdi fiyatlarının dâhil edilmiş olduğu elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyat anlamına gelir;
- (r) “yetkili idareler”, Türk tarafı için “Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı” ve Özbek tarafı için “Özbekistan Cumhuriyeti Devlet Gümrük Komitesi, Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ticaret ve Yatırım Bakanlığı” olarak, bu Protokoldeki hükümlerin uygulanmasından sorumlu idari organlar anlamına gelir;
- (s) “merkezi yetkili kurum”, bu ülke toprağındaki eşyanın menşesini belgeleyen birleşik elektronik sisteminin devamlılığını sağlayan ve bu sistemin doğru şekilde çalışmasını kontrol eden ve eşyanın menşe belgesini düzenlemeye Anlaşmanın bir Akit Tarafı tarafından yetkilendirilen bir kurum (kuruluş) anlamına gelir.

BAŐLİK II
MENŞELİ ÜRÜNLER

Madde 3
Genel koşullar

Anlaşma kapsamında olan bir Akit Taraf topraklarına diŐer Akit Taraftan Madde 12 hükümlerine uygun Şekilde doŐrudan sevkiyatı yapılarak ithal edilen ürün aşağıda belirtilen menşe koŐullarından herhangi birini karŐılaması halinde tercihli tavlizlere ehildir:

- (a) Madde 4'te belirtildiği Şekilde, tamamen ihracatçı Tarafta üretilen veya elde edilen ürünler veya
- (b) Madde 5'e uygun olarak bir Akit Tarafta yeterli işçilik veya iŐlemden geŐirilmiŐ olması kaydıyla, söz konusu Akit Tarafta tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Akit Tarafta elde edilen ürünler.

Madde 4
Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş eşya

1. Madde 3(a) çerçevesinde aşağıda belirtilenler, ihracatçı Tarafta tamamen üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilirler:
  - (a) kendi topraklarından, sularından veya deniz yatağından çıkartılan iŐlenmemiŐ veya mineral ürünler;
  - (b) ormancılık ürünleri dâhil o ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitkisel ürünler;
  - (c) o ülkede doŐmuŐ ve yetiŐtirilmiŐ canlı hayvanlar;
  - (d) o ülkede doŐmuŐ ve/veya yetiŐtirilmiŐ hayvanlardan elde edilen ürünler;
  - (e) o ülkede avcılık, balıkçılık veya su ürünleri yetiŐtiriciliĐi faaliyetlerinden elde edilen ürünler;
  - (f) Akit Tarafların karasuları dışındaki denizlerden kendi gemileri ile elde edilen balıkçılık ürünleri ve diŐer deniz ürünleri;
  - (g) münhasıran (e) ve (f) alt paragraflarında belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordalarında iŐlenen ve/veya üretilen ürünler;
  - (h) yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait o ülkede toplanan kullanılmış maddeler;
  - (i) o ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar;

- (j) münhasıran yukarıdaki paragraf (a) ile (i)'de tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.
2. Paragraf 1(f) ve (g)'de belirtilen kendi gemileri veya kendi fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:
- (a) Bir Akit Taraf ta kayıtlı veya tescilli olanlar;
- (b) Bir Akit Taraf ın bayrağı altında seyredenler;
- (c) en az yüzde 60'ı bir Akit Taraf vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bir Akit Taraf ta bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir Akit Taraf vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı Akit Taraf lara veya Akit Taraf ların kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Madde 5

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

1. Madde 3(b)'ye göre, bir Akit Taraf ta elde edilen ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler, bu ürünlerin kıymetinin 841370, 850213, 940690 Armonize Sistem kodlarında sınıflandırılan eşyanın fabrika çıkışı fiyatının yüzde 20'sini, Ek I-A ve Ek I-B'de listelenen diğer tarife satırlarında yer alan eşya için yüzde 40'ını aşmaması kaydıyla, yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.
2. Akit Taraf ların gelecekte ürün listesini genişletmeye karar vermesi halinde, bu eşyanın üretiminde kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymeti ürün bazında gözden geçirilir.
3. Paragraf 1, Madde 7 hükümlerine tabi olarak uygulanır.

Madde 6

Menşe kümülasyonu

1. Madde 3'te yer verilen menşe koşullarını yerine getiren ve bir Akit Taraf ta, diğer Akit Taraf ça tanınan tercihlî muameleye ehil nihai ürünlerde girdi olarak kullanılacak ürünler, Madde 7'de atıfta bulunulan işlemlerin ötesine geçen işçilik veya işlemlere tabii tutulmuş olmaları kaydıyla, nihai ürün üzerinde yapılan işçilik veya işlemlerin gerçekleştirildiği Akit Taraf menşeli bir ürün olarak kabul edilir.
2. Bir Akit Taraf ta gerçekleştirilen işçilik veya işlem Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, o Akit Taraf ta eklenen katma değer in imalat ta kullanılan diğer Akit Taraf menşeli girdilerin kıymetini geçmesi kaydıyla, elde edilen ürün o Akit Taraf menşeli olarak kabul edilir.

Madde 7

Yetersiz işçilik veya işlem

Aşağıdaki işçilik veya işlemlerin her biri ya da bunların iki veya daha fazlasının bileşimi tek başına imalatın nihai sürecini oluşturmaz:

- (a) paketleme;
- (b) basit karıştırma;
- (c) basit şişeleme, tenekeye veya beberlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri;
- (d) etiketleme, ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri parçalara ayırma;
- (e) parçalara bölme;
- (f) ayırma veya kalibrasyon;
- (g) işaretleme;
- (h) setler oluşturma;
- (i) basit montaj¹;
- (j) nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler;
- (k) ambalaj ayırma ve birleştirme;
- (l) yıkama, temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma;
- (m) dokuma kumaşları ütüleme veya presleme;
- (n) basit boyama ve cilalama işlemleri; tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdelama;
- (o) şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri;
- (p) meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma;
- (q) keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme;
- (r) eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dâhil);
- (s) hayvan kesimi.

---

¹ Basit montaj, özel tasarım makineler veya alet veya teçhizat kullanımı ve konuyla ilgili eğitim gerektirmeyen faaliyetleri kapsar.

Madde 8

Nitelendirme birimi

1. Bu Ekin amaçları açısından, eşya, girdiler ve ürünler AS ile uyumlu olarak sınıflandırılır.
  - (a) Bir ürün, maddelerin gruplandırılmasından veya montajından oluşmakta ancak tek bir pozisyonda sınıflandırılmakta ise, söz konusu ürün AS açısından tek bir birim olarak kabul edilir;
  - (b) Bir sevkiyat, AS'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün sınıflandırma amaçları açısından münferiden değerlendirilmelidir.
2. AS'nin 5 inci Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa, menşeyi tespiti açısından da dahil edilir.

Madde 9

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

Bir makine, teçhizat, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam;

- (a) normal bir teçhizatın bölümü durumunda olmaları; ve
- (b) fiyata dâhil edilmiş bulunmaları; veya
- (c) ayrıca fatura edilmemiş olmaları

kaydıyla, söz konusu makine, teçhizat, alet veya araç ile aynı menşeli mütalaa edilir.

Madde 10

Setler

AS'nin 3 üncü Genel Kuralı'nda tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli ise menşeli olarak kabul edilir. Yine de, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, o set Madde 5 veya 6'daki hükümler ile uyumlu olarak bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Madde 11

Etkisiz unsurlar

Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek aşağıda belirtilenlerin menşenin belirlenmesi gerekmez:

- (a) enerji ve yakıt;

- (b) tesis ve teçhizat;
- (c) makineler ve aletler;
- (d) ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşya.

BAŞLIK III

ÜLKESEL GEREKLİLİKLER

Madde 12

Doğrudan Nakliyat

Aşağıda yer alanlar ihracatçı Akit Taraftan ithalatçı Akit Tarafa doğrudan nakledilmiş sayılır:

- (a) Ürünler herhangi bir Taraf Olmayan Devlet üzerinden geçmeksizin nakledilmiş ise;
- (b) Aşağıda belirtilen koşullara bağlı olarak, Taraf Olmayan Devletlerde geçici olarak depolanıp depolanmadığı veya aktarılıp aktarılmadığına bakılmaksızın aracı niteliğinde bir veya daha fazla Taraf Olmayan Devlet üzerinden nakliyatı gerçekleştirilen ürünler:
  - (i) Transit girişin coğrafi nedenlerle veya münhasıran nakil koşulları sebebiyle haklı görülmesi halinde;
  - (ii) Ürünlerin, söz konusu ülkelerde ticaret veya tüketime konu olmaması halinde;
  - (iii) Ürünlerin yükleme, boşaltma veya iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların dışında herhangi bir işleme tabii tutulmamaları halinde ve
  - (iv) Yukarıda (ii) ve (iii) alt paragraflarındaki hükümlere uyulduğunun ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan konşimento veya tek taşıma belgesi veya bunların olmaması halinde, herhangi kanıtlayıcı belgeler ile kanıtlanması halinde.

Madde 13

Sergiler

1. Akit Taraflar dışına sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra bir Akit Tarafa ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, aşağıdaki durumlar hakkında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta bu Anlaşma hükümlerinden yararlanır:
  - (a) bir ihracatçının bu ürünleri bir Akit Taraftan serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi;
  - (b) ürünlerin bu ihracatçı tarafından Akit Taraftaki bir kişiye satılması veya Akit Taraftaki bir kişinin tasarrufuna verilmesi;

- (c) ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevk edilmesi ve
- (d) ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmaması.
2. Başlık IV hükümleri uyarınca bir EUR.1 Dolaşım Belgesi hazırlanmalı veya düzenlenmeli ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresine normal yolla ibraz edilmelidir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilmelidir. Gerektiğinde, ürünlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.
3. Paragraf 1, mağaza ve yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyerlerinde özel amaçla düzenlenmemiş her türlü ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları sergisi, fuar veya benzeri umumi gösterilere ve ürünün gümrük denetimi altında kaldığı süre boyunca uygulanır.

Anlaşmanın Akit Taraflarının ulusal mevzuatında aksi belirtilmedikçe, bu ürünler için bu Kuralların 3 üncü maddesi uyarınca Anlaşmanın Akit Taraflarının ikamet edenleri arasında bunların uygulanması veya devri hakkında bir anlaşmanın imzalanmasından sonra serbest ticaret rejimi sağlanır.

BAŞLIK IV

EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ

Madde 14

Genel Koşullar

Bir Akit Taraf menşeli ürünler, diğer Akit Tarafa ithal edilirken, bir örneği ekte yer alan bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin ibrazı üzerine bu Anlaşma'dan yararlanır.

Madde 15

EUR.1 Dolaşım Belgesi Düzenleme İşlemleri

1. EUR.1 Dolaşım Belgesi, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı başvurusuna binaen, ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamları tarafından Tarafların ulusal mevzuatları kapsamında düzenlenir.
2. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili temsilcisi, örnekleri ekte yer alan EUR.1 Dolaşım Belgesi ve başvuru formunu doldurur. Bu formlar İngilizce olarak ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur. Eğer el yazısı kullanılırsa matbaa harfleriyle ve mürekkeple doldurulur. Eşyanın tanımı, bu amaçla ayrılmış ekli formların 8 numaralı kutusunun içine boş satır bırakılmaksızın yapılmalıdır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise, tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek, boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılır.
3. EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, EUR.1 Dolaşım Belgesini verecek ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamlarının talep edebileceği, söz konusu eşyanın menşe statüsü ile bu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. EUR.1 Dolaşım Belgesi, söz konusu rnlerin Akit Taraflardan biri menşeli olduğunun kabul ve bu Menşek Kurallarının diğer koşullarını yerine getirmesi durumunda bir Akit Tarafın belirlenmiş/ilgili yetkili makamları tarafından düzenlenir.
5. EUR.1 Dolaşım Belgesini düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, ürünlerin menşek statüsünün ve bu Ek'in diğer koşullarının yerine getirildiğinin kontrolü için gereken her tedbiri alır. Bu amaçla söz konusu makamlar, her türlü delil talebinde bulunma ve ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol hakkına sahiptirler. Düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar Paragraf 2'de atıfta bulunan formların usulünce doldurulmasını da sağlarla. Özellikle, ürünün tanımı için ayrılmış bulunan 8 numaralı kutunun, her türlü sahte ilaveler yapılması olasılığını ortadan kaldıracak şekilde doldurulmuş olduğunu kontrol ederler.
6. EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenme yeri ve tarihi belgenin 11 numaralı kutusunda belirtilir.
7. EUR.1 Dolaşım Belgesi, belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar tarafından düzenlenir ve fiili ihracatın gerçekleştiği veya kesinleştiği anda, ihracatçının kullanımına verilir.

Madde 16

Elektronik Olarak Düzenlenmiş EUR.1 Dolaşım Belgeleri

1. Dolaşım belgelerinin düzenlenmesine ilişkin hükümlere alternatif olarak, Taraflar elektronik olarak düzenlenmiş EUR.1 Dolaşım Belgelerini kabul eder.
2. Taraflar, elektronik EUR.1 Dolaşım Belgelerinin düzenlenmesine hazır olup olmadığı ve bu uygulamaya ilişkin tüm teknik konular (bir elektronik belgenin düzenlenmesi, sunulması ve doğrulması) hakkında birbirlerini bilgilendirir.

Madde 17

Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesi

1. 15 inci maddenin 7 nci paragraf hükümlerine halel gelmeksizin, bir EUR.1 Dolaşım Belgesi istisnai şekilde aşağıdaki durumlara bağlı olarak ait olduğu eşyanın ihracatından sonra düzenlenebilir:
  - (a) hatalar, istenmeyerek yapılan ihmaller veya özel durumlar nedeniyle ihracat esnasında düzenlenmemiş ise; veya
  - (b) belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmiş ancak ithalat esnasında teknik nedenlerle kabul edilmemiş olduğu hususunda ikna edilirse.
2. Paragraf 1'in uygulanması için ihracatçı, başvurusunda EUR.1 Dolaşım Belgesinin ait olduğu ürünlerin ihracat yeri ve tarihini ve talebinin gerekçelerini belirtmek zorundadır.
3. Belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar, ancak ihracatçının mracaatındaki bilgilerin mütekabil dosya ile uyumlu olduğunu doğruladıktan sonra, EUR.1 Dolaşım Belgesini sonradan düzenleyebilirler.

4. Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesi, aşağıdaki ibareyi taşımalıdır:
- *“ISSUED RETROSPECTIVELY”*
5. Paragraf 4'te belirtilen ibare, EUR.1 Dolaşım Belgesinin 7 numaralı (Gözlemler) kutusuna konulur.

Madde 18

İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi

1. Bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybolması veya hasar görmesi halinde ihracatçı, belgeyi düzenleyen belirlenmiş/ilgili yetkili makama, elindeki ihracat belgelerine dayanarak ikinci bir nüsha düzenlemesi için başvurabilir.
2. Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha, aşağıdaki ibareyi taşımalıdır:
- *“DUPLICATE”*
3. Paragraf 2'de belirtilen ibare, ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesinin 7 numaralı kutusuna (Gözlemler) konulur.
4. Orijinal EUR.1 Dolaşım Belgesinin verilif tarihini taşıması gereken ikinci nüsha, bu tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Madde 19

Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir EUR.1 Dolaşım Belgesine istinaden menşee ispat belgesi düzenlenmesi

Menşeli ürünler bir Akit Taraf gümrük idaresinin kontrolü altında iken, söz konusu ürünlerin tamamı veya bir bölümünü bir Akit Taraf içinde başka bir yere göndermek amacıyla, orijinal EUR.1 Dolaşım Belgesinin bir veya daha fazla EUR.1 Dolaşım Belgesi ile değiştirilmesi mümkündür. Müfrez EUR.1 Dolaşım Belgesi/Belgeleri, ürünleri kontrolü altında bulunduran belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar tarafından düzenlenir.

Madde 20

EUR.1 Dolaşım Belgesinin geçerliliği

Bir EUR.1 Dolaşım Belgesi, ihracatçı ülkede düzenleme tarihinden itibaren on iki ay süreyle geçerlidir ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmek zorundadır.

Madde 21

EUR.1 Dolaşım Belgesinin ibrazı

EUR.1 Dolaşım Belgesi, ithalatçı ülkedeki usullere uygun olarak bu ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilir. Anılan idareler, EUR.1 Dolaşım Belgesinin çevirisini talep edebilir.

Madde 22

Parçalar halinde ithalat

İthalatçının talebi üzerine ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresince belirlenen şartlara binaen, AS'nin 2(a) Genel Kuralı anlamında, birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve AS'nin XVI ve XVII nci bölümlerinde yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir EUR.1 Dolaşım Belgesi, ilk parçanın ithalatı sırasında gümrük idaresine ibraz edilir.

Madde 23

Destekleyici belgeler

Bir EUR.1 Dolaşım Belgesi kapsamındaki ürünlerin Akit Taraflardan biri menşeli olduğunu ve bu Ek'in diğer koşullarını yerine getirdiğini tevsik etmek amacıyla kullanılan, Madde 15(3)'te belirtilen belgeler, bunların yanında aşağıda belirtilenleri de içerebilir:

- (a) ihracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller;
- (b) Akit Taraflardan birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;
- (c) Akit Taraflardan birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, söz konusu Akit Tarafıta girdiler üzerinde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;
- (d) bir Akit Tarafıta bu Ek uyarınca düzenlenmiş, kullanılmış girdilerin menşe statüsünü tevsik eden EUR.1 Dolaşım Belgesi.

Madde 24

EUR.1 Dolaşım Belgesinin ve eşyanın menşesini destekleyici belgelerin muhafazası

1. EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, 15 inci maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen vesaiki en az üç yıl muhafaza eder.
2. EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenleyen ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamları, 15 inci maddenin 2 nci paragrafında belirtilen başvuru formunu en az üç yıl muhafaza eder.
3. İthalatçı ülkenin gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen EUR.1 Dolaşım Belgesini en az üç yıl muhafaza eder.

Madde 25

Farklılıklar ve şekli hatalar

1. EUR.1 Dolaşım Belgesi üzerindeki ibareler ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgeler üzerindeki ibareler arasında bulunabilecek küçük tutarsızlıklar, sunulan ürünlere karşılık geldiğinin usulünce tespit edilmesi kaydıyla, EUR.1 Dolaşım Belgesini kendiliğinden geçersiz kılmaz.
2. EUR.1 Dolaşım Belgesi üzerindeki daktilo hatası gibi bariz şekli hatalar, bu belgedeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu değil ise, bu belgenin reddedilmesini gerektirmez.

BAŞLIK V

İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ

Madde 26

Karşılıklı yardım

1. Akit Tarafların gümrük idareleri, birbirlerine kendi belirlenmiş/ilgili yetkili makamlarında EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmesinde kullanılan mühürlerin örnek baskılarını ve söz konusu belgelerin sonradan kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin veya ilgili yetkili makamlarının adreslerini temin eder.
2. Bu Ek'in doğru uygulanmasını teminen Akit Taraflar, yetkili gümrük idareleri ve yetkili kılınmış makamları ve usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş kurumları vasıtasıyla, birbirlerine menşe ispat belgelerinin geçerliliğinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

Madde 27

Menşe ispat belgelerinin kontrolü

1. EUR.1 Dolaşım Belgesinin sonradan kontrolü, sondaj usulü ile veya ithalatçı ülke gümrük idaresinin bu belgelerin geçerliliğine, sözkonusu ürünlerin menşe statüsüne veya bu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilişine ilişkin makul şüphesi olduğu her an yapılır.
2. Paragraf 1 hükümlerini yerine getirmek amacıyla, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, EUR.1 Dolaşım Belgesi ve fatura veya bu vesaiklerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin gümrük idaresine geri gönderir. EUR.1 Dolaşım Belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

3. Kontrol, ihracatçı ülkenin belirlenmiş/ilgili yetkili makamları tarafından yapılır. Bu amaçla, söz konusu makamlar, her türlü delili talep etme ve ihracatçının hesaplarının incelemesini yürütme ve uygun gördüğü her türlü kontrolü yapma yetkisine sahiptir.
  4. İthalatçı ülkenin gümrük idaresinin kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlerle tercihli muamele tanınmasını askıya almaya karar vermesi halinde, ürünlerin gerekli görülen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılması ithalatçıya önerilir.
  5. Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, bu kontrolün sonuçlarından mümkün olan en kısa zamanda haberdar edilir. Bu sonuçlar, belgelerin gerçek olup olmadığını, söz konusu ürünlerin Akit Taraflardan biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceğini ve bu Ek'teki diğer gereklilikleri karşılayıp karşılamadığını açıkça göstermelidir.
- Bu Ek'in Madde 6'sına göre ve Madde 15(4)'ü ile bağlantılı olarak kümülasyon hükümlerinin uygulanması halinde, cevap tabi olunan belgenin (belgelerin) bir örneğini de (örneklerini) içerir.
6. Makul şüphe olması halinde, kontrol talebine altı ay içinde cevap alınmaz ise, talepte bulunan gümrük idaresi ilave üç aylık süre için son bir talep gönderir. İlk kontrol talebi tarihinden sonra dokuz ay içinde hiçbir cevap alınamaması halinde, ithalatçı Taraf tercih tanınmasını reddeder.
  7. Bu Madde hükümlerine uygun olarak Akit Taraflar arasında yapılan yazışmalar posta hizmetlerine ek olarak elektronik ortamda da yapılabilir.

Madde 28

Anlaşmazlıkların çözümü

Madde 25'te belirtilen kontrol usulleriyle ilgili olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idareleri ile bu kontrolün yapılmasından sorumlu belirlenmiş/ilgili yetkili makamlar arasında çözümlenemeyen bir anlaşmazlık veya bu Ek'in yorumlanmasına ilişkin bir soru hâsıl olması halinde, bu hususlar Ortak Komite'ye sunulur. İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idaresi arasındaki her türlü anlaşmazlık, adı geçen ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözülür.

Madde 29

Cezalar

Cezalar, ürünler için tercihli muamele hakkı elde etmek amacıyla yanlış bilgi içeren bir belgeyi hazırlayan veya hazırlattıran şahıslara, ithalatçı ülkenin ulusal hukukuna/mevzuatına uygun olarak uygulanır.

Madde 30

Serbest bölgeler

1. Akit Taraflar, nakliye esnasında, kendi ülkelerinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan, bir EUR.1 Dolaşım Belgesi kapsamında ticarete konu ürünlerin başka ürünlerle değiştirilmediğinin

veya bozulmalarını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmadığının temini konusundaki gerekli bütün tedbirleri alır.

2. Paragraf 1’de yer alan hükümlere istisna olarak, Akit Taraflardan biri menşeli ürünler EUR.1 Dolaşım Belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiğinde ve bir işlem veya muameleden geçirildiğinde, ilgili idareler, uygulanan işlem veya muamelelerin bu Ek hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenler.

BAŞLIK VI

SON HÜKÜMLER

Madde 31

Gümrük ve menşe konuları Alt Komitesi

Ortak Komite altında, görevlerini ifa etmesine yardımcı olmak ve uzmanlar arasında sürekli bilgi akışı ve danışma süreci sağlamak üzere bir gümrük ve menşe konuları Alt Komitesi kurulur. Anılan alt komite Akit Tarafların gümrük ve menşe konularından sorumlu uzmanlarından oluşur.

Madde 32

Lahika

Bu Ek’e ait Lahika, onun ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 33

Transit durumdaki ve antrepodaki eşya

Başlık II hükümlerine uygun olan ve bu Anlaşma’nın yürürlüğe girdiği tarihte nakliye halinde olan ya da bir Akit Taraf ülkesindeki antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde sonradan düzenlenmiş bir EUR.1 Dolaşım Belgesi ve nakliye koşullarına ilişkin tevsik edici her tür belgenin sunulması kaydıyla, menşeli olarak kabul edilebilir.

Madde 34

Değişiklikler

Ortak Komite bu Ek’teki hükümlerin değiştirilmesine karar verebilir.

LAHİKA

EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ VE EUR.1 DOLAŞIM BELGESİ İÇİN BAŞVURU FORMU ÖRNEKLERİ

Basım Talimatı

1. Her bir form 210x297 mm. ebadında olmalıdır; uzunlukta en fazla eksi 5 mm veya artı 8 mm'lik bir toleransa izin verilebilir. Kullanılan kâğıt beyaz ve yazım boyutunda olmalı, mekanik kâğıt hamuru içermemeli ve ağırlığı 25gr/m²'den az olmamalıdır. Söz konusu form, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılabilecek tahrifatı gözle görünür hale getiren yeşil meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır.
2. Taraf ülkelerin yetkili mercileri, formları bizzat basmak veya onaylanmış basımevlerine bastırtmak hakkını saklı tutabilirler. İkinci durumda her bir form, onay işaretini havidir. Her bir form basımevinin isim ve adresini veya basımevini tanıtıcı bir işareti taşır. Form ayrıca kendisini tanıtıcı mahiyette baskılı veya baskısız bir seri numarası taşır.

DOLAŞIM BELGESİ

1. İhracatçı (Adı, Açık adresi, Ülke)	EUR.1 No. A 000.000	
	Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz	
	2. .... ve ..... arasındaki tercihi ticarete kullanılan belgedir. <i>(İlgili ülkeler, ülke grupları veya alanların yazınız.)</i>	
3. Malın gönderildiği şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)	4. Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar	5. Varış ülkesi ülkeler grubu veya alan
6. Taahhata ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı)	7. Gözlemler	
8. Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, Sayı ve türleri⁽¹⁾; Eşyanın tanımı⁽²⁾	9. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, v.s.)	10. Faturalar (Tercihe Bağlı)
11. GÜMRÜK VİZESİ Onaylanan Beyan Mübür İhraç Belgesi ⁽³⁾ : Form..... No..... Gümrük İdaresi veya yetkili idari ofis..... Düzenleyen Ülke veya Alan..... Yer ve Tarih..... <div style="text-align: center;">..... (İmza)</div>	12. İHRACATÇI BEYANI Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda belirtilen eşyanın bu belgenin düzenlenmesi için gerekli olan koşullara uygun olduğunu beyan ederim. Yer ve Tarih..... <div style="text-align: center;">..... (İmza)</div>	

⁽¹⁾ Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.

⁽²⁾ Başlık düzeyinde (6 haneli kod) düzeyinde eşyanın tarife sınıflandırmasını içerir.

⁽³⁾ Yalnız ihracatçı ülke veya alan kurallarının gerekli görüldüğü yerleri doldurunuz.

13. DOĞRULUĞUN KONTROLÜ İSTEMİ:	14. KONTROLÜN SONUCU
<p>Bu belgenin doğruluk ve kurallara uygunluğunun kontrolü talep edilir.</p> <p>..... (Yer ve tarih)</p> <p>Mühür</p> <p>..... (İmza)</p>	<p>Yapılan kontrol bu belgenin ( )</p> <p>☐ Belirtilen gümrük idaresince düzenlendiğini ve içerdiği bilgilerin doğru olduğunu göstermektedir.</p> <p>☐ Doğruluk ve kurallara uygunluk koşullarına cevap vermediğini göstermektedir. (Ekteki açıklamalara bakınız.)</p> <p>..... (Yer ve tarih)</p> <p>Mühür</p> <p>..... (İmza)</p> <p>..... ( ) Uygun olan kutuya (X) işareti koyunuz.</p>

NOTLAR

1. Belgeler, silinmeler veya birbiri üzerine yazılmış kelimeler ihtiva edemez. Değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzerinin çizilmesi ve gerekli düzeltmelerin eklenmesi suretiyle yapılır. Böyle bir değişiklik, belgeyi düzenleyen kişi tarafından paraf edilmeli ve düzenlendiği ülke gümrük idaresi veya düzenleyen ülkenin veya alanın yetkili idari otoritesi tarafından onaylanmalıdır.
2. Belgeye kaydedilen maddeler arasında boşluk bırakılmamalı ve her bir madde önüne bir sıra numarası konulmalıdır. Son maddenin hemen altına yatay bir çizgi çekilmelidir. Kullanılmayan yerler, sonradan bir eklemeyi imkânsız kılmak üzere iptal edilmelidir.
3. Eşya, ticari faaliyetlere uygun olarak ve teşhis edilmelerini sağlayacak yeterli ayrıntılarla tanımlanmalıdır.

DOLAŞIM BELGESİ İÇİN BAŞVURU FORMU

1. İhracatçı (Adı, Açık adresi, Ülke)	EUR.1 No A 000.000	
	Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz	
3. Malın gönderildiği şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)	2. .... ve ..... arasındaki tercihlî ticarettde kullanılan belge için başvurudur (İlgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.)	
	4. Ürünlerin menşei sayılan ülke, Ülkeler grubu veya alanlar	5. Varış ülkesi ülkeler grubu veya alanı
6. Taşımaya ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı)	7. Gözlemler	
8. Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, Sayı ve türleri ⁽¹⁾ ; Eşyanın tanımı ⁽²⁾	9. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, vs.)	10. Faturalar (Tercihe Bağlı)

(¹) Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.

(²) Başlık düzeyinde (4 haneli kod) düzeyinde eşyanın tarife sınıflandırmasını içerir.

İHRACATÇI BEYANI

Ben aşağıda imzası bulunan ve arka sayfada tanımlanan eşyaların ihracatçısı;

Eşyanın, ekli belgenin düzenlenmesini gerektiren koşullara uygun olduğunu BEYAN;

Eşyanın bu koşullara uygunluğunu sağlayan şartların aşağıda belirtildiği gibi geliştiğini İZAH;

Aşağıdaki destekleyici belgeleri İBRAZ ⁽¹⁾;

Yetkili mercilerin isteği üzerine, ekli belgenin düzenlenmesi için gerekli gördükleri her türlü destekleyici belgeyi ibra edeceğimi ve gerekirse, bu merciler tarafından hesaplarımın kontrolünü ve yukarıdaki eşyanın imalat işlemlerini denetlenmesini kabul ettiğimi TAAHHÜT;

Bu eşya için ekli belgenin düzenlenmesi hususunda gereğini ARZ

Ederim.

.....
(Yer ve tarih)

.....
(İmza)

⁽¹⁾ Örneğin: imalatta kullanılan firmalara veya aynen yeniden edilen eşyalara ilişkin ithal evrakı, dolaşım belgeleri, faturalar, imalatçı beyanları, vs.

ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИ
БИЛАН
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ЎРТАСИДА
ИМТИЁЗЛИ САВДО БИТИМИ

Муқаддима

Туркия Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси (кейинги ўринларда биргаликда “Аҳдлашувчи Томонлар”, алоҳида “Ўзбекистон” ёки “Туркия” ёхуд “Аҳдлашувчи Томон” деб аталувчилар),

Туркия Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси ўртасида 1996 йил 8 майда имзоланган Абадий дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Битимга АСОСЛАНГАН ҲОЛДА,

Туркия Республикаси Ҳукумати ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ўртасида 1998 йил 13 апрелда имзоланган Савдо ва иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги Битимдан келиб чиқадиган ҳуқуқ ва мажбуриятларни ИНОБАТГА ОЛГАН ҲОЛДА,

Туркия Республикаси Ҳукумати билан Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ўртасида имтиёзли савдо Битими (кейинги ўринларда “мазкур Битим” деб аталади) ривожланаётган мамлакатлар сифатида улар ўртасидаги савдо ва иқтисодий алоқалар учун янги муҳит яратишини АНГЛАГАН ҲОЛДА,

Тарифлар ва савдо бўйича Бош Битим (ГАТТ) Аҳдлашувчи Томонларининг Ривожланаётган мамлакатларнинг 1979 йилдаги дифференциал ва энг кўп қулайлик режими, ўзаро муносабати ва тўлиқ иштироки тўғрисидаги қарорига мувофиқ товарлар савдосини либераллаштиришга эришиш ИСТАГИДА,

Дўстлик ва қардошлик РУҲИДА,

Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида яқин иқтисодий шерикликни кучайтириш иқтисодий ва махсус фойда келтиришини ҳамда аҳолининг яшаш шароитларини яхшилашини АНГЛАГАН ҲОЛДА,

Иқтисодиётни янада ривожлантиришга кўмаклашиш мақсадида савдо товарларини диверсификация қилиш заруриятига УРҒУ БЕРГАН ҲОЛДА,

куйдагилар тўғрисида келишиб олдилар:

1-модда Мақсадлар

Мазкур Битимнинг мақсади Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги савдо алоқаларини куйидагилар орқали мустақкамлашдан иборат:

а) мазкур Битимнинг 5-моддасида келтирилган умумий принциплар;

б) мазкур Битимнинг I-A иловаси ва I-B иловасида кўрсатилган товарларга нисбатан тарифлар ва пара-тарифларни камайтириш ёки бекор қилиш;

с) Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги иқтисодий алоқаларни уйғун ривожлантириш орқали савдони кенгайтириш ва рағбатлантириш;

д) Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида ҳалол рақобат учун қулай шарт-шароитлар яратиш;

е) Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги савдонинг барқарор ўсиши учун янада турғун ва хавфсиз муҳит яратиш.

2-модда Битимнинг талқин қилиниши

Мазкур Битим қоидалари Аҳдлашувчи Томонлар хайрихоҳлик билан мазкур Битимни бажаришлари ва ўз мажбуриятларини четлаб ўтишдан сақланишлари зарурлигини инobatга олган ҳолда халқаро шартномалар қоидаларини талқин қилиш бўйича халқаро ҳуқуқнинг одатий қоидаларига мувофиқ талқин қилинади.

Иловалар мазкур Битимнинг ажралмас қисми ҳисобланади.

3-модда Таърифлар

Мазкур Битимнинг мақсадлари учун:

“Тарифлар” атамаси Аҳдлашувчи Томонларнинг худудларида амалдаги миллий қонунчиликка мувофиқ белгиланган тариф жадвалларида ўрнатилган божхона тарифлари ёки шу каби хусусиятга эга божхона божларини англатади. Тарифлар мазкур Битимнинг 9-моддасида кўрсатилган антидемпинг ва компенсация божларини ёки 10-моддасида кўрсатилган муҳофаза чораларини ўз ичига олмайди.

“Пара-тарифлар” атамаси тариф хусусиятига эга ташқи савдо операцияларида қўлланиладиган тарифлардан фарқли ўларок, товарлар импортида олинадиган чегара тўловлари, солиқлар ва йиғимларни англатади. Маҳаллий товарларга қўлланилгани каби ундириладиган билвосита солиқ тўловлари ва йиғимлари ёки кўрсатилган махсус хизматлар учун олинадиган тегишли импорт тўловлари ҳамда мазкур Битим доирасида рухсат этилган бошқа тўловларига пара-тариф чоралари сифатида қаралмайди.

“Товарлар” атамаси Товарларни тавсифлаш ва кодлаштиришнинг уйғунлаштирилган тизими остидаги товарлар, материаллар ва маҳсулотларни ташкил қилади.

“Имтиёзли режим” Аҳдлашувчи Томон тарафидан мазкур Битим доирасидаги товарлар ҳаракати бўйича тарифларни камайтириш ёки бекор қилиш ёки, зарур ҳолларда, тариф квоталарини қўллаш орқали бериладиган ҳар қандай имтиёз ёки қулайликни англатади.

4-модда

Қўлланиш соҳаси

Мазкур Битимнинг қоидалари мазкур Битимнинг I-A иловаси ва I-B иловасида кўрсатилган, Аҳдлашувчи Томонлар ҳудудида келиб чиққан товарларга тегишли Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги товарлар савдосига нисбатан қўлланилади.

5-модда

Умумий принциплар

Мазкур Битим Аҳдлашувчи Томонларнинг иқтисодий ривожланиш даражасини, ташқи савдо йўналишларини ва тариф сиёсатини ҳисобга олган ҳолда, Аҳдлашувчи Томонларнинг тенг манфаатини кўзлаб, фойда принципи асосида қўлланилади.

6-модда

Бошқа халқаро шартномалар билан тартибга солинадиган савдо муносабатлари

Мазкур Битимда ҳеч нарса Аҳдлашувчи Томонларнинг учинчи Томонлар билан божхона иттифоқлари, эркин савдо ҳудудлари, имтиёзли савдо битимлари, кўп томонлама савдо битимлари ёки

трансчегаравий савдо қоидаларини сақлашга ёки яратишга тўсқинлик қилмайди.

Мазкур Битим Аҳдлашувчи Томонларнинг улар иштирокчиси бўлган бошқа икки томонлама, минтақавий ва кўп томонлама шартномалардан келиб чиқадиган ҳуқуқ ва мажбуриятларига дахлсиз ҳолда қўлланилади.

7-модда

Имтиёзлар алмашинуви

Аҳдлашувчи Томонлар бир-бирларига мазкур Битимнинг I-A иловаси ва I-B иловасида кўрсатилган товарлар савдосида мазкур Битимнинг келиб чиқиш қоидалари ҳақидаги II иловаси шартларига мувофиқ имтиёзлар берадилар.

Ҳар бир товар учун камайтириш ёки бекор қилиш қўлланиладиган базавий тариф ставкаси мазкур Битимнинг I-A иловаси ва I-B иловасида кўрсатилган.

Башарти Томонлар мазкур Битим кучга киргандан кейин исталган вақтда ўзининг амалдаги энг кўп қулайлик режими доирасидаги тарифларини пасайтирса, ушбу тарифлар I-A ва I-B иловасига мувофиқ ҳисобланган тариф ставкаларидан пастроқ бўлса, мазкур Битим қамраб олган товарлар савдосига нисбатан қўлланилади.

Аҳдлашувчи Томонлар товарлар импорти ёки экспорти учун ёки у билан боғлиқ ҳолда ундириладиган ҳар қандай турдаги тўлов ва йиғимлар (мазкур Битимнинг 3-моддасида келтирилган тарифлардан ташқари) кўрсатилган хизматларнинг тахминий қиймати билан чегараланади ва маҳаллий маҳсулотларни билвосита ҳимоя қилиш ёки фискал мақсадларда солиққа тортишга қаратилмаслигини таъминлайдилар.

Мазкур Битим кучга кирган кундан бошлаб Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларида кўрсатилган товарлар савдосига янги тарифлар ёки эквивалент таъсирга эга бўлган йиғимлар киритилмайди. Аҳдлашувчи Томонлар мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларида кўрсатилган товарларга нисбатан пара-тарифларни қўлламайдилар.

Аҳдлашувчи Томонлар имтиёзларни кўриб чиқиш ва янгилаш мақсадида, Кўшма кўмита йиғилишлари доирасидаги маслаҳатлашувлар орқали мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларини амалга ошириш жараёнини кўриб чиқадилар.

Аҳдлашувчи Томонларнинг биридан келиб чиққан, бошқа Аҳдлашувчи Томонга импорт қилинган товарларга нисбатан уларнинг савдоси, сотилиши, сотиб олиниши, ташиш, тарқатиш ёки фойдаланилишга таклиф қилиш билан боғлиқ қонунлар, қоидалар ва талаблар бўйича маҳаллий маҳсулотлардан кам бўлмаган қулай режим қўлланилади.

8-модда

Келиб чиқиш қоидалари

Аҳдлашувчи Томонлар мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларида кўрсатилган товарларнинг икки томонлама савдосида келиб чиқиш қоидаларини қўллашга келишиб олдилар.

Мазкур Битимнинг қоидалари билан қамраб олинган товарлар мазкур Битимнинг II иловасида белгиланган келиб чиқиш қоидаларига мувофиқ бўлган тақдирда, уларга нисбатан имтиёзли режим қўлланилади.

II иловада келтирилган келиб чиқиш қоидаларига ўзгартиришлар киритиш зарурати бўлганда, Қўшма қўмита мазкур Битимнинг 15-моддасида кўрсатилган тартибларга мувофиқ ўзгартиришлар тўғрисида қарор қабул қилади.

9-модда

Антидемпинг ва компенсация чоралари

Аҳдлашувчи Томонлар 1994 йилдаги ГАТТнинг VI ва XVI моддаларида, 1994 йилдаги ГАТТнинг VI моддасини амалга ошириш бўйича ЖСТ Битимида ва ЖСТ Субсидия ва компенсация чоралари тўғрисидаги Битими ва унинг иловаларида белгиланган қоидалар ва тартибларга мувофиқ антидемпинг ва компенсация чораларини кўриш ҳуқуқига эга.

Башарти ушбу моддада бошқа қоида назарда тутилган бўлмаса, Мазкур Битимда ҳеч нарса 1994 йилдаги ГАТТнинг VI ва XVI моддаларида, 1994 йилдаги ГАТТнинг VI моддасини амалга ошириш бўйича ЖСТ Битимида ва ЖСТнинг Субсидия ва компенсация чоралари тўғрисидаги Битими ва унинг иловаларига мувофиқ кўрилган ҳолатлар ва чораларга нисбатан ҳар қандай қўшимча ҳуқуқлар ёки мажбуриятларни юклаш сифатида талқин қилинмайди.

Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири антидемпинг ёки компенсация чораларини қўллаш ниятида бўлса, ушбу Аҳдлашувчи Томон чоралар қўлланилишидан олдин бошқа манфаатдор Томонга бундай чораларни қўллашни асословчи асосий фактлар ва хулосалар тўғрисида тегишли маълумотларни тақдим этади. Аҳдлашувчи Томонлар ўз манфаатларини ҳимоя қилишлари учун бундай маълумотлар олдиндан тақдим этилиши лозим.

Ушбу модданинг қоидалари Ўзбекистон ЖСТга аъзо бўлганидан сўнг мазкур Битимнинг 20-моддасига тадбиқ этилмайди.

10-модда

Халқаро муҳофаза чоралари

Мазкур Битим қоидаларининг ҳеч бири ҳар икки Аҳдлашувчи Томонга 1994 йилдаги ГАТТнинг XIX моддаси ва ЖСТнинг Ҳимоя чоралари тўғрисидаги Битимига мувофиқ ҳимоя чораларини қўришга тўсқинлик қилмайди.

11-модда

Икки томонлама муҳофаза чоралари

Башарти мазкур Битимга мувофиқ тарифни камайтириш ёки бекор қилиш натижасида Аҳдлашувчи Томоннинг ўзи ишлаб чиқарган товарлари бошқа бир Аҳдлашувчи Томон ҳудудига кўп миқдорда ёки маҳаллий маҳсулотларга нисбатан эркин шартларда ҳамда бундай товарлар ёки унга бевосита рақобат қилувчи товарлар ишлаб чиқарувчи маҳаллий саноат корхоналарига жиддий зарар етказиши ёки етказиши мумкин бўладиган шартларда импорт қилинганда, импорт қилувчи Аҳдлашувчи Томон мазкур Битимнинг 19-моддасига биноан бошқа Аҳдлашувчи Томон билан олдиндан маслаҳатлашган ҳолда ЖСТнинг Муҳофаза чоралари бўйича Битимида белгиланган процедураларга мувофиқ муҳофаза чораларини қўриши мумкин.

Муҳофаза чораларини қўллашдан аввал, Аҳдлашувчи Томонларнинг ҳар иккиси учун мақбул ечим топиш мақсадида, бундай чораларни қўллаш ниятида бўлган Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томонга вазиятни ўрганиш учун зарур бўлган барча тегишли маълумотларни тақдим этади. Бундай ечимни топиш мақсадида, Аҳдлашувчи Томонлар мазкур Битимнинг 19-моддасида белгиланганидек дарҳол маслаҳатлашувлар ўтказадилар. Башарти

маслаҳатлашувлар натижасида Аҳдлашувчи Томонлар 30 кун ичида келишувга эришмасалар, шикоят қилувчи Аҳдлашувчи Томон муҳофаза чораларини қўллаши мумкин.

Импорт қилувчи Аҳдлашувчи Томон товарга бўлган тариф ставкасини қуйидагилардан паст бўлмаган даражага кўтарадиган икки томонлама ҳимоя чораларини кўриши мумкин:

а) чора кўрилган пайтда амалда бўлган товар учун қўлланиладиган божхона божи ставкаси; ёки

б) мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларида кўрсатилган базавий тариф ставкаси.

Импорт қилувчи Аҳдлашувчи Томон муҳофаза чораси турини танлашда мазкур Битимнинг мақсадларига эришиш учун экспорт қилувчи Аҳдлашувчи Томонга нисбатан камроқ салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган чорани афзал кўради.

Қуйидаги ҳолларда Аҳдлашувчи Томонлардан ҳеч бири икки томонлама муҳофаза чораларини қўлламайди:

а) икки йилдан ортиқ давр давомида, бироқ башарти Аҳдлашувчи Томоннинг ваколатли органи мазкур Битимда белгиланган процедураларга мувофиқ жиддий зарар етказилишининг олдини олиш ёки қоплаш, коррективировкани таъминлаш мақсадида бундай чораларни қўллаш зарур деб топса, шунингдек, икки томонлама муҳофаза чораларини қўллашнинг умумий муддати, жумладан, дастлабки қўллаш даври ва уни узайтириш давларида соҳа ўз фаолиятини ўнглаб олишини исботласа, ушбу давр бир йилгача қисқартириши мумкин, лекин уч йилдан ошиб кетмаслиги лозим, ёки

б) ўтиш даври тугаганидан сўнг, бу мазкур Битим кучга кирган санадан кейинги 5 йиллик муддатни англади.

Муҳофаза чораларини қўллашни тақлиф этаётган Аҳдлашувчи Томонлардан бири бошқа Аҳдлашувчи Томон билан маслаҳатлашган ҳолда муҳофаза чорасини қўллаш даврида бошқа Аҳдлашувчи Томонга ўзаро келишилган савдо компенсациясини эквивалент қийматдаги имтиёзлар кўринишида тақдим этади. Бундай маслаҳатлашувлар муҳофаза чорасини қўллаш тўғрисидаги қарор қабул қилингандан кейин 30 кун ичида бошланади.

Башарти Аҳдлашувчи Томонлар маслаҳатлашув бошланганидан 30 кун ўтгач компенсация тўғрисидаги келишувга эриша олмасалар, экспорт қилувчи Томон муҳофаза чорасини қўллаган Томоннинг савдосига нисбатан эквивалент қийматдаги имтиёзлар қўллашни тўхтатиб туриши мумкин.

5-бандда кўрсатилган тўхтатиб туриш ҳуқуқи импортнинг мутлақ кўпайиши натижасида икки томонлама муҳофаза чораси кўрилган ва бундай чоралар мазкур Битим қоидаларига мос келадиган дастлабки 2 йил давомида амалга оширилмайди.

Аҳдлашувчи Томон муҳофаза чорасини фақат мазкур Битим кучга кирган кундан бошлаб икки йил ўтгачгина қўллаши мумкин.

Башарти келиб чиққан товар импорти умумий импортнинг 10%дан камини ташкил этса, текширув ҳеч қандай икки томонлама муҳофаза чоралари қўлланилмаган ҳолда дарҳол тугатилади.

Башарти бошқа Аҳдлашувчи Томон охириги уч йил давомида импорт қилинадиган товарнинг бешта асосий етказиб берувчиларидан бири бўлмаса ва келиб чиққан товар импорти умумий ҳажмнинг 10%дан камини ташкил этса ҳамда охириги уч йил давомида бошқа Аҳдлашувчи Томондан импорт ҳажми бошқа мамлакатлар импортига нисбатан камайган ёки кичикроқ ҳажмларда (мутлақ ва нисбий кўрсаткичларда) ўсиб бораётган бўлса, текширув ҳеч қандай икки томонлама ҳимоя чоралари қўлланилмаган ҳолда дарҳол тугатилади.

12-модда

Стандартлар, техник регламентлар, санитария ва фитосанитария чоралари

Аҳдлашувчи Томонлар техник регламентлар, мувофиқликни баҳолаш тартиботлари ва стандартлар ўзаро савдога тўсиқлар яратиш мақсадида тайёрланмаслиги, тасдиқланмаслиги ёки қўлланилмаслигини таъминлайдилар.

Аҳдлашувчи Томонлар ушбу моддани амалга оширишда ЖСТнинг Савдодаги техник тўсиқлар тўғрисидаги Битими (СТТ) ва Санитария ва фитосанитария чоралари тўғрисидаги Битими (СФЧ) қоидалари ва принципларини қўллайдилар.

Аҳдлашувчи Томонлар қуйидагиларни таъминлайдилар:

а) ҳар қандай санитария ёки фитосанитария чоралари фақатгина инсон, ҳайвонот ва ўсимлик ҳаёти ёки соғлигини муҳофаза қилиш учун зарур бўлган даражада, илмий принципларга асосланган ва тегишли илмий маълумотлар мавжудлиги ва минтақавий вазиятларни ҳисобга олган ҳолда қўлланилади, етарлича далилларсиз қўлланилмайди;

б) техник регламентлар, бажарилмаслиги юзага келиши мумкин бўлган хавфларни ҳисобга олган ҳолда, қонуний мақсадни

амалга ошириш учун савдони зарур бўлганидан ортиқ даражада чекламаслиги лозим. Бундай қонуний мақсадлар, жумладан, ушбу Битимнинг 15 ва 16-моддаларида тавсифланганлар; алдамчи хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш. Бундай хавфларни баҳолашда, жумладан, мавжуд илмий ва техник маълумотлар, тегишли қайта ишлаш технологияси ёки маҳсулотлардан мақсадли фойдаланиш кўриб чиқилиши лозим.

с) бошқа Аҳдлашувчи Томон тарафидан импорт қилинган маҳсулотлар миллий маҳсулот ёки ҳар қандай бошқа давлатдан келиб чиққан маҳсулотлардан кам бўлмаган имтиёзларга эга бўлиши лозим;

д) техник регламентлар зарур бўлганда ва тегишли халқаро стандартлар мавжуд бўлса ёки улар қисқа вақт ичида мавжуд бўлса, ушбу ёки уларнинг тегишли қисмлари техник регламентлар учун асос сифатида ишлатилади.

Импорт қилувчилар/экспортчилар учун қулай шарт-шароитлар яратиш, товарларнинг ҳаракатланишини соддалаштириш, Томонларнинг икки томонлама мажбуриятлари дахлсизлигини сақлаган ҳолда, савдодаги ортиқча техник тўсиқларни бартараф этиш мақсадида, мазкур Битимнинг I-A ва I-B иловаларида кўрсатилган товарлар учун, ҳар иккала Аҳдлашувчи Томонларнинг тегишли аккредитация органлари тегишли соҳаларда IЛАС MRA ва IAF MLA доирасида имзолловчи мақомига эга бўлган тақдирда, Томонлар бошқа Аҳдлашувчи Томонларнинг аккредитацияланган мувофиқликни баҳолаш тартиб-таомиллари натижаларини (мувофиқлик сертификатлари, мувофиқлик декларацияси ва синов ҳисоботлари) қабул қиладилар.

13-модда

Тўлов балансидаги муаммолар

Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири тўлов баланси билан боғлиқ жиддий муаммоларга дуч келганда ёки бундай хавф остида бўлса, Аҳдлашувчи Томонлар Халқаро Валюта Фонди Битимининг VIII ва XIV моддаларида кўрсатилган шартларга мувофиқ, чегараланган муддатда ва тўлов баланси билан боғлиқ вазиятни ҳал этиш учун зарур доирадан чиқмаган ҳолда чеклов чораларини кўриши мумкин. Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томонни уларнинг киритилиши тўғрисида дарҳол хабардор қилади ва бошқа

Аҳдлашувчи Томонга уларни олиб ташлаш вақт жадвалини имкон қадар тезроқ тақдим этади.

14-модда

Реекспорт ва тақчиллик изоҳи

Аҳдлашувчи Томон товарни бошқа давлатдан олиб кириш ёки олиб чиқишга тақиқ ёки чекловни қабул қилган ёки қўллаб-қувватлаган тақдирда, мазкур Битимдаги ҳеч нарса ушбу Аҳдлашувчи Томонга товарни олиб киришга тўсқинлик қиладиган тарзда талқин қилинмаслиги лозим:

а) бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудидан ушбу бошқа давлатнинг бундай товарларини олиб киришни чеклаш ёки тақиқлаш; ёки

б) бундай товарни бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудига олиб чиқиш шarti сифатида товар бошқа Аҳдлашувчи Томон ҳудудида истеъмол қилинмасдан тўғридан-тўғри ёки билвосита Аҳдлашувчи бўлмаган Томонга реекспорт қилинмаслигини талаб этиш.

Бундан ташқари, мазкур Битим қоидаларининг ҳеч бири Аҳдлашувчи Томоннинг экспорт қилувчи Аҳдлашувчи Томон учун муҳим бўлган маҳсулотнинг жиддий танқислиги ёки таҳдидини бартараф этиш ёки олдини олиш учун зарур бўлган ҳар қандай савдони чеклаш чораларини қўллаб-қувватлаши ёки қабул қилишини истисно этмайди. Ушбу чора-тадбирлар камситувчи бўлмаслиги ва шароит уларни сақлаб қолиш учун асос бўлмаса, бекор қилиниши лозим. Аҳдлашувчи Томонлар ушбу моддага мувофиқ чоралар кўрилганда бир-бирларини дарҳол хабардор қиладилар.

15-модда

Умумий истиснолар

Мазкур Битимнинг мақсадлари учун 1994 йилдаги ГАТТнинг XX моддаси ва унинг изоҳли эслатмалари (шу жумладан, унинг изоҳлари), Аҳдлашувчи Томонлар учун мазкур Битимга киритилган ва унинг бир қисми ҳисобланади.

16-модда

Хавфсизлик бўйича истиснолар

Мазкур Битимда ҳеч бир нарса қуйидаги ҳолатларда Аҳдлашувчи Томонга хавфсизлик талаблари учун зарур деб ҳисобланадиган ҳар қандай чораларни кўришга тўсқинлик қилмайди:

а) муҳим хавфсизлик манфаатларига зид бўлган махфий маълумотлар ошкор қилинишининг олдини олиш мақсадида;

б) муҳим хавфсизлик манфаатларини ҳимоя қилиш ёки халқаро мажбуриятлар ёки

i. махсус ҳарбий мақсадлар учун мўлжалланмаган маҳсулотларга нисбатан рақобат шартларига путур етказмасликни таъминлаган ҳолда қурооллар, ўқ-дорилар ва уруш воситаларининг ноқонуний айланиши ёхуд бошқа товарлар, материаллар ва хизматлар билан бевосита ёки билвосита ҳарбий муассасани таъминлаш билан боғлиқ;

ii. биологик ва кимёвий ҳамда ядровий қуроолларни ёки бошқа ядровий портловчи қурилмаларни тарқатмаслик билан боғлиқ; ёхуд

iii. уруш ёки бошқа жиддий халқаро танглик вақтида қабул қилинган.

17-модда

Ахборот алмашинуви

Бир Аҳдлашувчи Томоннинг сўровига биноан ҳар бир Аҳдлашувчи Томон мазкур Битимнинг фаолиятига таъсир этиши мумкин бўлган масалалар юзасидан бошқа Аҳдлашувчи Томонни маълумотлар билан таъминлаши ҳамда сўралган масалаларга 30 кунлик муддат ичида жавоб бериши лозим.

Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон мазкур Битимда назарда тутилган ҳар қандай савдога оид қонунлар ва қоидаларни эълон қилиши ёки оммавий ошкоралигини таъминлайди.

18-модда

Қўшма қўмита

Қўшма қўмита ҳар бир Аҳдлашувчи Томоннинг вакилларида иборат таркибда ташкил этилади. Қўшма қўмита йилига бир марта йиғилиб, мазкур Битимни амалга оширишда эришилган ютуқларни

кўриб чиқади. Ҳар қандай Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томонни хабардор қилган ҳолда навбатдан ташқари йиғилиш ўтказишни талаб қилиши мумкин.

Қўшма қўмита мазкур Битим қоидаларига мувофиқ унга юкланган ҳар қандай вазифани ўз зиммасига олади. Бир Аҳдлашувчи Томоннинг илтимосига ва бошқа Аҳдлашувчи Томоннинг розилиги билан Қўшма қўмита мазкур Битимни амалга оширишга таъсир этувчи бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқади.

Қўшма қўмита мазкур Битим билан боғлиқ масалалар бўйича қарорлар, шу жумладан, мазкур Битимга ҳар қандай тузатишлар киритиш бўйича қарорлар қабул қилиши мумкин. Қўшма қўмита мазкур Битим билан боғлиқ масалалар бўйича ҳам тавсиялар бериши мумкин.

Мазкур Битимга ҳар қандай ўзгартириш киритиш бўйича Қўшма қўмита тарафидан қабул қилинган қарорлар Битимнинг 22 ва 23-моддаларига мувофиқ, Аҳдлашувчи Томонларнинг тегишли ички процедуралари бажарилиши шарти билан қабул қилинади.

Қўшма қўмита қарорлари келишув (консенсус) йўли билан қабул қилинади.

Қўшма қўмита ўзининг биринчи йиғилишида ўз тартиб-қоидаларини белгилайди.

Қўшма қўмита зарур деб ҳисоблаган бошқа қуйи қўмиталар ёки ишчи гуруҳларни ҳам тузиши мумкин.

19-модда

Маслаҳатлашувлар

Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон мазкур Битимнинг амал қилишига таъсир этувчи ҳар қандай масала бўйича ўзаро мулоҳазакорлик билан ёндашади ва маслаҳатлашувлар учун муносиб имконият яратеди.

Қўшма қўмита ҳар бир Аҳдлашувчи Томоннинг сўрови олинган кундан бошлаб 30 кун ичида ушбу модданинг 1-бандига мувофиқ маслаҳатлашувлар орқали қониқарли ечим топишнинг иложи бўлмаган ҳар қандай масалани кўриб чиқиш учун йиғилади.

20-модда Низоларни ҳал этиш

Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида мазкур Битимни талқин этиш ёки қўллашдан келиб чиқадиган ҳар қандай низолар, биринчи навбатда, икки томонлама маслаҳатлашувлар орқали ҳал этилади.

Башарти Қўшма қўмита йиғилиши низони ҳал этиш тўғрисида сўров олинган кундан бошлаб 60 кун ичида ўтказилмаса ёки 45 кун ичида ўзаро қониқарли қарорга кела олмаса, Аҳдлашувчи Томонлардан бири мазкур низони Арбитраж кенгашига юбориши мумкин.

Арбитраж кенгаши ишини юритиш ва Арбитраж кенгашининг ўз қарорини қабул қилиш муддати Қўшма қўмита тарафидан белгиланади.

Аҳдлашувчи Томонлар Қўшма қўмита ва Арбитраж кенгашига низони кўриб чиқиш ва ҳал қилиш учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатадилар ва Аҳдлашувчи Томонлар Арбитраж кенгаши қарорини бажариш учун зарур чораларни кўришлари шарт.

Арбитраж кенгаши уч аъзодан иборат бўлади. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон тавсиянома юборилган кундан бошлаб ўттиз кун ичида биттадан аъзони тайинлайди ва Қўшма қўмита тавсиянома берилган кундан бошлаб қирқ беш кун ичида учинчи раислик қилувчи учинчи аъзони сайлайди. Раис ҳеч бир Аҳдлашувчи Томоннинг фуқароси бўлмаслиги ва тайинланган вақтда ҳар икки Аҳдлашувчи Томон билан дипломатик муносабатларга эга бўлган давлат фуқароси бўлиши лозим. Арбитраж кенгаши ташкил этилган сана Раис тайинланган сана ҳисобланади.

Барча ҳакамлар (арбитраж аъзолари) холислик, ишончлилиқ ва соғлом фикр асосида танланиши ва қонунчилиқ, халқаро савдо ёки мазкур Битим билан боғлиқ бошқа масалаларда ёхуд халқаро савдо шартномалари бўйича келиб чиқадиган низоларни ҳал этишда махсус билим ва тажрибага эга бўлиши лозим. Улар мустақил бўлишлари, ўзларининг шахсий мақомларида хизмат қилишлари ва унга алоқадор бўлмаган ёки ушбу низо билан боғлиқ бирор бир партия ёки ташкилотдан кўрсатмалар олмасликлари лозим.

Башарти Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида бошқача келишилган бўлмаса, Арбитраж кенгаши муҳокамаси шикоят қилинган Аҳдлашувчи Томон ҳудудида бўлиб ўтади. Аҳдлашувчи Томонлар тарафидан келишилган қоидаларга мувофиқ, Арбитраж

кенгаши ўз иш тартибини белгилайди. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз ҳаками ва унинг арбитраж муҳокамасида иштирок этиши учун харажатларни ўз зиммасига олади. Арбитраж кенгаши раисининг харажатлари ва бошқа харажатлар Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида тенг тақсимланади.

Аҳдлашувчи Томонлар Қўшма қўмита ёки Арбитраж кенгаши қарорини амалга ошириш учун зарур чораларни кўрадилар. Башарти Аҳдлашувчи Томон қарорларни бажармаса, бошқа Аҳдлашувчи Томон эквивалент имтиёзли режимни бекор қилиш ҳуқуқига эга бўлади.

21-модда

Мажбуриятларни бажариш

Аҳдлашувчи Томонлар мазкур Битим мақсадларига эришиш ва мазкур Битим бўйича ўз мажбуриятлари бажарилишини таъминлаш учун барча зарур чораларни кўрадилар.

Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири бошқа Аҳдлашувчи Томонни мазкур Битим бўйича мажбуриятни бажармаган деб ҳисобласа, бошқа Аҳдлашувчи Томон, биринчи навбатда, мазкур Битимнинг 19 ва 20-моддаларида кўрсатилган тартиб-қоидаларга муурожаат қилиши лозим.

Башарти маслаҳатлашувларни ўтказиш бўйича сўров олинган кундан бошлаб 60 кун ичида ўтказилмаса ёки Қўшма қўмита 45 кун ичида низони ҳал қила олмаса ёхуд Арбитраж кенгашини тузиш тўғрисидаги сўров олинган кундан бошлаб 60 кун ичида Арбитраж кенгаши тузилмаса, бундай ҳолда шикоят қилувчи Аҳдлашувчи Томонлар эквивалент имтиёзли режимни бекор қилиш ҳуқуқига эга.

22-модда

Ўзгартиришлар киритиш

Мазкур Битимга Аҳдлашувчи Томонларнинг ўзаро келишуви асосида мазкур Битимнинг ажралмас қисми ҳисобланган алоҳида баённомалар билан расмийлаштириладиган ўзгартиришлар киритилиши мумкин. Ушбу ўзгартиришлар мазкур Битимнинг 23-моддасига мувофиқ кучга киради.

23-модда

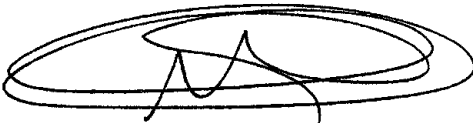
Кучга кириши, муддати ва тугатилиши

Мазкур Битим Аҳдлашувчи Томонлар унинг кучга кириши учун зарур бўлган ички ҳуқуқий процедураларни бажарганлиги тўғрисидаги охириги ёзма хабарнома дипломатик каналлар орқали олингандан кейин иккинчи ойнинг биринчи кунидан кучга киради.

Мазкур Битим номаълум муддатга тузилади. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томонни дипломатик каналлар орқали ёзма равишда хабардор қилиш орқали мазкур Битимнинг амал қилишини тугатиши мумкин. Бундай ҳолда, мазкур Битим бошқа Аҳдлашувчи Томон уни тугатиш тўғрисидаги хабарномани олган кундан бошлаб 6 (олти) ой ўтгандан кейин тугатилади.

Тошкент шаҳрида 2022 йил 29 мартда, икки асл нусхада, ҳар бири турк, ўзбек ва инглиз тилларида тузилди, барча матнлар тенг аутентикдир. Мазкур Битим қоидаларини талқин қилишда келишмовчиликлар юзага келган тақдирда, инглиз тилидаги матн устувор ҳисобланади.

Туркия Республикаси
номидан

доктор Меҳмет Муш
Савдо вазири

Ўзбекистон Республикаси
номидан

Сардор Умурзаков
Бош вазир ўринбосари –
Инвестициялар ва ташқи
савдо вазири

**Ўзбекистон Республикасидан келиб чиққан ва
Туркия Республикаси ҳудудига олиб кириладиган
имтиёзли товарлар рўйхати**

Т/р	ТИФ ТН коди	Маҳсулот номи	Базавий тариф ставкаси	Тариф квотаси (ТК) бўйича имтиёзли тариф режими
1	070310	Пиёз ва шалот пиёз	49,5%	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
2	071190	Бошқа сабзавотлар, сабзавот аралашмалари	5%-36%	ТК: йилига 4 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
3	071320	Нўхатлар (гарбанзо)	0%-19,3%	ТК: йилига 2 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
4	071331	Vigna mungo (L.) Herper ёки Vigna radiata (L.) Wilczek туридаги ловиялар	0%-19,3%	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
5	071333	Ловия, шунингдек оддий оқ ловия (Phaseolus vulgaris)	0%-19,3%	ТК: йилига 3 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
6	080212	Тозаланган	2%+ ҳар бир тонна учун 818 \$	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш

Т/р	ТИФ ТН коди	Махсулот номи	Базавий тариф ставкаси	Тариф квотаси (ТК) бўйича имтиёзли тариф режими
7	080232	Тозаланган	4%+ ҳар бир тонна учун 573 \$	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
8	080620	Қуритилган	54,9%	ТК: йилига 400 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
9	081320	Қуритилган олхўри	43,2%	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
10	081340	Бошқа мевалар	15,4%	ТК: йилига 700 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
11	090421	Қуритилган, майдаланган ва майдаланмаган	19,5%-75%	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш
12	120242	Тозаланган, синган ёки синмаган	3%+ ҳар бир тонна учун 445 \$	ТК: йилига 1 000 тонна миқдордаги квота доирасида ББ, ҚББ ва ҚМЖни 100% қисқартириш

Изоҳ: ТК – Тариф квотаси
 ББ – Божхона божи
 ҚББ – Қўшимча божхона божи
 ҚМЖ – Қўшимча молиявий
 жавобгарлик йиғими

**Туркия Республикасидан келиб чиққан ва
Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириладиган
имтиёзли товарлар рўйхати**

Т/р	ТИФ ТН коди	Маҳсулот номи	Базавий тариф ставкаси	Имтиёзли тариф режими %	Имтиёзли божхона божи ставкаси %
1	721049	Бошқалар	10%	ББни 50% қисқартириш	5,0%
2	841370	Бошқа турдаги центрифуг насослар	5%	ББни 50% қисқартириш	2,5%
3	848180	Бошқа жиҳозлар	5% (8481.80.11. 00 8481.80. 61.00 8481.80. 63.90 позициялар учун - 10%)	ББни 50% қисқартириш	2,5% (8481.80. 11.00 8481.80.61. 00 8481.80.63. 90 позиция- лар учун - 5%)
4	850213	Қуввати 375 кВа дан юқори бўлган	0%-5%	ББни 50% қисқартириш	0%-2,5%
5	850490	Қисмлар	5%	ББни 50% қисқартириш	2,5%
6	853710	1.000 Vдан ошмайдиған кучланиш учун	10%	ББни 50% қисқартириш	5,0%
7	853720	1.000 Vдан ортиқ кучланиш учун	10%	ББни 50% қисқартириш	5,0%
8	853890	Бошқалар	5%	ББни 50% қисқартириш	2,5%

Т/р	ТИФ ТН коди	Маҳсулот номи	Базавий тариф ставкаси	Имтиёзли тариф режими %	Имтиёзли божхона божи ставкаси %
9	854442	Улагичлар билан жиҳозланган	10%	ББни 50% қисқартириш	5,0%
10	854449	Бошқалар	10%	ББни 50% қисқартириш	5,0%
11	903289	Бошқалар	5%	ББни 50% қисқартириш	2,5%
12	940690	Бошқалар	10%	ББни 60% қисқартириш	4,0%

Изоҳ: ББ – Божхона божи

П ИЛОВА
МАЪМУРИЙ ҲАМКОРЛИКНИНГ ИМТИЁЗЛИ КЕЛИБ
ЧИҚИШ ҚОИДАЛАРИ ВА УСУЛЛАРИ ТЎҒРИСИДА

МУНДАРИЖА

- I САРЛАВҲА УМУМИЙ ҚОИДАЛАР**
- 1-модда Қўлланиш доираси
  - 2-модда Атамалар
- II САРЛАВҲА МАҲСУЛОТЛАРНИНГ КЕЛИБ ЧИҚИШИ**
- 3-модда Умумий талаблар
  - 4-модда Батамом ишлаб чиқарилган ёки олинган маҳсулотлар
  - 5-модда Етарлича ишлаган ёки қайта ишланган маҳсулотлар
  - 6-модда Келиб чиқиш кумуляция тамойили
  - 7-модда Етарли бўлмаган ишлаш ёки қайта ишлаш
  - 8-модда Малака бирлиги
  - 9-модда Аксессуарлар, эҳтиёт қисмлар ва асбоб-ускуналар
  - 10-модда Тўпламлар
  - 11-модда Нейтрал элементлар
- III САРЛАВҲА ҲУДУДИЙ ТАЛАБЛАР**
- 12-модда Тўғридан-тўғри ташиш
  - 13-модда Кўргазмалар
- IV САРЛАВҲА EUR.1 ҲАРАКАТЛАНИШ СЕРТИФИКАТИ**
- 14-модда Умумий талаблар
  - 15-модда EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини бериш тартиби
  - 16-модда Электрон шаклда берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати
  - 17-модда Кейинчалик берилган (ретроспектив тарзда) берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати
  - 18-модда EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати дубликатини тақдим этиш
  - 19-модда Олдиндан берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати асосидаги келиб чиқиш бўйича тасдиғини бериш
  - 20-модда EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатининг амал қилиш муддати
  - 21-модда EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини тақдим этиш
  - 22-модда Қисмларга ажратилган ҳолда олиб кириш (импорт қилиш)
  - 23-модда Қўшимча тасдиқловчи ҳужжатлар

- 24-модда EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати ва тасдиқловчи ҳужжатларни сақлаш
- 25-модда Номувофиқликлар ва расмий хатоликлар
- V САРЛАВҲА МАЪМУРИЙ ҲАМКОРЛИК МЕХАНИЗМЛАРИ**
- 26-модда Ўзаро ёрдам
- 27-модда Келиб чиқиш далилларини текшириш
- 28-модда Низоларни ҳал қилиш
- 29-модда Жарималар
- 30-модда Эркин зоналар
- VI САРЛАВҲА ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР**
- 31-модда Божхона ва келиб чиқиш масалалари бўйича қуйи қўмита
- 32-модда Илова
- 33-модда Транзит ва сақловдаги товарлар
- 34-модда Ўзгартиришлар

- ИЛОВА:** EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати ва EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини олиш учун ариза намуналари

ЎСАРЛАВҲА УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда Қўлланиш доираси

Туркия Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси (бундан буён матнда “Туркия” ва “Ўзбекистон” ёки “Аҳдлашувчи томонлар” деб юритилади) ўртасида имтиёзли савдо Битими (бундан буён матнда “мазкур Битим” деб юритилади) бўйича имтиёзларга эга бўлган маҳсулотларнинг келиб чиқишини аниқлаш учун II илова қўлланилади.

2-модда Атамалар

Мазкур Илованинг мақсадлари учун:

- (a) “боблар” ва “сарлавҳалар” Товарларни тавсифлаш ва кодлаштиришнинг уйғунлаштирилган тизимини ташкил этувчи номенклатурасида ишлатиладиган боблар ва сарлавҳаларни (тўрт рақамли кодлар) англатади (бундан буён “УТ” деб аталади);
- (b) “таснифланган” маълум бир сарлавҳа остида маҳсулот ёки материалнинг таснифини англатади;
- (c) “товар туркуми” – бир вақтнинг ўзида бир экспортёрдан битта қабул қилувчига ёки битта транспорт хужжати билан экспортёрдан қабул қилувчига юбориладиган маҳсулотларни англатади;
- (d) “резидент” деб қуйидагилар назарда тутилади:
  - жисмоний шахсга нисбатан, Аҳдлашувчи Томонлар ҳудудида доимий яшайдиган ҳар қандай шахс,
  - юридик шахс ёки шахслар бирлашмасига нисбатан, ҳудудда рўйхатдан ўтган идораси, Марказий штаб-квартираси ёки доимий тадбиркорлик муассасаси бўлган ҳар қандай шахс;
- (e) “экспортёр” бир Аҳдлашувчи Томоннинг бошқа Аҳдлашувчи Томонга товарларни экспорт қилувчи резидентини англатади;
- (f) “импортёр” бир Аҳдлашувчи Томоннинг бошқа Аҳдлашувчи Томондан товарларни сотиб олувчи резидентини англатади;

- (g) EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати – ваколатли орган томонидан берилган ва товарнинг келиб чиқиш мамлакатини тасдиқловчи ҳужжат;
- (h) “божхона қиймати” импорт қилувчи мамлакатга экспорт қилишда тўланиши лозим бўлган ҳаражатлар ва нархга тузатишларни инобатга олган ҳолда товарлар учун тўланадиган ёки аслида тўланган нархни акс эттирувчи импорт қилинадиган товарларнинг битим қийматини англатади;
- (i) “товарлар” маҳсулотлар ва материалларни англатади;
- (j) “ишлаб чиқариш” ҳар қандай турдаги етарлича ишлаш ёки қайта ишлаш, жумладан, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан боғлиқ йиғиш ва махсус операцияларни англатади;
- (k) “материал” маҳсулот ишлаб чиқаришда ишлатиладиган ҳар қандай ингредиент, хом-ашё, компонент ёки қисм ва бошқаларни англатади;
- (l) “маҳсулот” ишлаб чиқарилаётган маҳсулот, зеро у бошқа ишлаб чиқариш операцияларида фойдаланиш учун мўлжалланган бўлса ҳам;
- (m) “худудлар” Аҳдлашувчи Томонларнинг худудларини, шу жумладан, худудий сувларни англатади;
- (n) “материаллар қиймати” келиб чиқиши номаълум бўлган материаллар фойдаланилганда унинг олиб киришдаги божхона қиймати ёки башарти буни аниқлашнинг иложи бўлмаса, Аҳдлашувчи Томонда ушбу материаллар учун тўланган дастлабки аниқлаш мумкин бўлган нархни англатади.
- (o) “келиб чиқиши маълум материалларнинг қиймати” – талаб этиладиган ўзгартиришлар киритилган ҳолда (n) кичик бандда белгиланган материалларнинг қийматини англатади;
- (p) “қўшилган қиймат” маҳсулот франко завод нархидан ишлаб чиқаришда фойдаланилган, бошқа Аҳдлашувчи Томонда ишлаб чиқарилган материалларнинг божхона қийматини айириб ташлангандаги нарх ёки божхона қиймати номаълум бўлган ёки аниқлаб бўлмайдиган ҳолларда Аҳдлашувчи Томонда улар учун илк ўрнатилган ва тўланган нарх тушунилади;
- (q) “франко завод нархи” (“ex-works price”) олинган маҳсулотни экспорт қилишда тўланадиган ёки тўланиши

мумкин бўлган ҳар қандай ички солиқлар олиб ташланиб, ишлатилган барча материалларнинг нарҳини ўз ичига олган ҳолда, Аҳдлашувчи Томондаги охириги ишлаш ва қайта ишлаш амалга оширилган корхонадаги ишлаб чиқарувчига маҳсулот учун тўланган нарҳни англатади.

- (г) “ваколатли органлар” мазкур Битим қоидаларини амалга ошириш учун масъул бўлган маъмурий органларни англатади, турк томони учун “Туркия Республикаси Савдо вазирлиги” ва ўзбек томони учун “Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона кўмитаси”;
- (с) марказий ваколатли орган – Битимнинг Аҳдлашувчи Томони товарларнинг келиб чиқиш сертификатларини бериш ва ушбу давлат ҳудудига товарларнинг келиб чиқишини сертификатлашнинг ягона электрон тизимини юритиш ҳамда ушбу тизимнинг тўғри ишлашини назорат қилиш учун ваколатли этиб белгиланган органи (ташкilotи).

II САРЛАВҲА

МАҲСУЛОТЛАРНИНГ КЕЛИБ ЧИҚИШИ

3-модда

Умумий талаблар

Бир Аҳдлашувчи Томон ҳудудига бошқа Аҳдлашувчи Томондан мазкур Битимнинг 12-моддаси талабларига кўра тўғридан-тўғри юбориладиган ва куйидаги келиб чиқиш мезонларидан бирига жавоб берган маҳсулотлар имтиёзларга эга бўлади:

- (а) 4-моддада белгиланган батамом олинган/ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ёки
- (б) Аҳдлашувчи Томондан бирида батамом олинган/ишлаб чиқарилган маҳсулотлардан ташқари 5-модда талабларига мувофиқ етарлича ишлов бериш ёки қайта ишлашдан ўтган маҳсулотлар.

4-модда

Батамом ишлаб чиқарилган ёки олинган маҳсулотлар

1. 3 (а)-модданинг маъносига кўра, қуйидагилар экспорт қилувчи Томонда батамом олинган ёки ишлаб чиқарилган деб ҳисобланади:
- (а) унинг тупроғидан, сувидан ёки денгиз тубидан олинган хом ашё ёки минерал маҳсулотлар;
  - (б) йиғиб олинган, терилган ёки йиғилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, шу жумладан, ўрмон хўжалиги маҳсулотлари;
  - (с) у ерда туғилиб ўсган тирик ҳайвонлар;
  - (д) у ерда туғилган ва ўсган ҳайвонлардан олинган маҳсулотлар;
  - (е) овчилик, балиқчилик ёки аквакултура фаолияти натижасида олинган маҳсулотлар;
  - (ф) Аҳдлашувчи Томонларнинг ҳудудий сувларидан ташқарида денгиздан ўз кемалари тарафидан олиб кетилган денгиз балиқ овлаш маҳсулотлари ва бошқа денгиз маҳсулотлари;
  - (г) фақат юқоридаги (е) ва (ф) кичик бандларида кўрсатилган маҳсулотлардан мамлакат завод кемаларида қайта ишланган ва/ёки ишлаб чиқарилган маҳсулотлар;
  - (ҳ) у ерда аввал ишлатилган ва фақат қайта ишлаш учун мўлжалланиб тўпланган буюмлар;
  - (и) у ердаги ишлаб чиқариш ёки бошқа операцияларнинг натижаси ҳисобланган иккиламчи хом ашё ва чиқиндилар;
  - (й) у ерда фақат юқоридаги (а)дан (и) бандларигача кўрсатилган маҳсулотлардан ишлаб чиқарилган товарлар.
2. 1 (ф) (г) банддаги “уларнинг кемалари” ва “уларнинг завод кемалари” атамалари фақат қуйидаги кемалар ва завод кемаларига нисбатан қўлланилади:
- (а) Аҳдлашувчи Томонда рўйхатдан ўтган ёки қайд этилган;
  - (б) Аҳдлашувчи Томон байроғи остида сузадиган;
  - (с) 60 фоиздан кам бўлмаган улушлари Аҳдлашувчи Томон фуқароларига тегишли бўлган ёки Бош офиси, бошқарувчиси ёки бошқарувчилари, Директорлар кенгаши ёки Кузатув кенгаши раиси ҳамда бундай кенгаш аъзоларининг кўпчилиги Аҳдлашувчи Томон фуқаролари бўлган, шунингдек, масъулияти чекланган ширкатлар ёки жамиятлар капиталининг камида ярми Аҳдлашувчи Томон фуқароларига ёки Томонларнинг давлат органларига

тегишли бўлган.

5-модда

Етарличанишлов берилган ёки қайта ишланган маҳсулотлар

1. 3 (b)-модда мазмунида Аҳдлашувчи Томонда олинган маҳсулотларни ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган келиб чиқиши номаълум материаллар, башарти бундай материалларнинг қиймати 841370, 850213, 940690 ТИФ ТН кодлари бўйича таснифланувчи товарлар учун франко завод нархининг 20 фоизидан ва I-A ва I-B иловада келтирилган, бошқа тариф қаторларидаги маҳсулотлар учун франко завод нархининг 40 фоизидан ошмаган тақдирда, бундай материаллар етарли даражада ишлов берилган ёки қайта ишланган деб ҳисобланади.
2. Аҳдлашувчи Томонлар келгусида маҳсулотлар қамровини кенгайтириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда, ушбу товарларни ишлаб чиқаришда фойдаланилган, келиб чиқиши номаълум бўлган материалларнинг қиймати маҳсулотга хос асосда кўриб чиқилади.
3. 1-банд 7-модданинг қоидаларига мувофиқ қўлланилади.

6-модда

Келиб чиқиш кумуляция тамойили

1. Бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томоннинг 3-моддада назарда тутилган келиб чиқиш мезонларига жавоб берадиган ва имтиёзли режимга эга бўлган маҳсулотларидан хомашё сифатида фойдаланиб, 7-моддада кўрсатилган операциялардан бошқа ишлов бериш ёки қайта ишлашни амалга оширган тақдирда, Аҳдлашувчи Томонда ишлаб чиқарилган маҳсулот деб ҳисобланади.
2. Башарти бир Аҳдлашувчи Томон фақат 7-моддада кўрсатилган операцияларни амалга оширган бўлса ва у ерда кўшилган қиймат бошқа Аҳдлашувчи Томондан келиб чиққан фойдаланилган материаллар қийматидан каттароқ бўлса, ушбу маҳсулот Аҳдлашувчи Томонда ишлаб чиқарилган маҳсулот деб ҳисобланади.

Етарли бўлмаган ишлов бериш ёки қайта ишлаш

Қуйидаги операциялар ёки жараёнларнинг ҳар қандай бири ёки икки ёки ундан ортиқ комбинацияси етарли ишлов берилганлик ва қайта ишланганлик мезонига жавоб бермайди деб ҳисобланади:

- (a) қадоқлаш;
- (b) оддий аралаштириш;
- (c) шиша идишлар, банкалар, қутилар, флягалар, қоплар, футлярларга оддий жойлаштириш, карталар ёки тахталарга қайд этиш (фиксация) ва бошқа барча оддий қадоқлаш операциялари;
- (d) маҳсулотларга ёки уларнинг қадоқларига белгилар, ёрлиқлар, логотиплар ва бошқа шунга ўхшаш фарқловчи белгиларни ёпиштириш ёки чоп этиш;
- (e) лотларга бўлиш;
- (f) саралаш ёки таснифлаш;
- (g) қадоқлаш, ўраш;
- (h) тўпламларни йиғиш;
- (i) оддий йиғиш¹;
- (j) сақлаш ёки транспортда тапиш вақтида товарларнинг сақланишини таъминлаш бўйича операциялар;
- (k) пакетларни қисмларга ажратиш ва йиғиш;
- (l) ювиш, тозалаш, чанг, оксид, ёғ, бўёқ ёки бошқа қопламаларни олиб ташлаш;
- (m) тўқимачилик маҳсулотларини дазмоллаш ёки пресслаш;
- (n) оддий бўяш ва жиллаш операциялари, дон ва гуручнинг қобиғини тозалаш, қисман ёки тўлиқ оқартириш, силлиқлаш ва сирлаш;
- (o) шакарни бўяш ёки шакар бўлақларини шакллантириш бўйича операциялар;
- (p) мева, ёнғоқ ва сабзавотларни тозалаш, данагини ажратиш, терисини тозалаш;
- (q) чархлаш, оддий силлиқлаш ёки оддий кесиш;
- (r) кўздан кечириш, скрининг қилиш, саралаш, таснифлаш, таққослаш (шу жумладан, мақолалар тўпламларини тузиш);

¹ Оддий йиғув операциялари – махсус мўлжалланган машиналар, ускуналар ёки жиҳозлардан фойдаланишни ва тегишли тайёргарликни талаб қилмайдиган фаолиятни тавсифлайди.

- (s) ҳайвонларни сўйиш.

8-модда

Малака бирлиги

1. Ушбу Илова мақсадлари учун товарлар, материаллар ва маҳсулотлар УТга мувофиқ таснифланади.
  - (a) Башарти маҳсулот бир гуруҳ ёки буюмлар йиғиндисидан иборат бўлса ҳам, лекин битта сарлавҳада таснифланган бўлса, УТ шартларига мувофиқ бир бутун предмет сифатида кўриб чиқилиши лозим;
  - (b) Башарти партия бир нечта бир хил маҳсулотлардан иборат бўлса, лекин УТнинг бир хил сарлавҳаси остида таснифланган бўлса, ҳар бир маҳсулот таснифлаш учун алоҳида эътиборга олинаши лозим.
2. УТнинг 5-қоидасига мувофиқ, маҳсулотнинг қадоғи маҳсулот билан бирга таснифланса, унинг таснифланишида келиб чиқишини аниқлашда ҳам маҳсулотнинг таркибида деб қаралади.

9-модда

Аксессуарлар, эҳтиёт қисмлар ва асбоб-ускуналар

Машина, асбоб-ускуналар, аппарат ёки транспорт воситаларининг қисми сифатида жўнатилган аксессуарлар, эҳтиёт қисмлар ва асбоб-ускуналарнинг келиб чиқиши машина, асбоб-ускуналар, аппарат ёки транспорт воситалари билан бир хил деб ҳисобланади, башарти:

- (a) улар оддий усқунанинг бир қисми бўлса; ва
- (b) улар унинг нархига киритилган бўлса; ёки
- (c) уларнинг нархи алоҳида ҳисобланмаган бўлса.

10-модда

Тўпламлар

УТнинг 3-қоидасида белгиланганидек, тўпламлар мамлакатда келиб чиққан маҳсулотлардан таркиб топган бўлса, тўплам ҳам ушбу мамлакатда келиб чиққан деб ҳисобланади. Агар тўплам мамлакатдан келиб чиққан ва келиб чиқиши маълум ва номаълум бўлган маҳсулотлардан ташкил топган бўлса, 5 ёки 6-моддалар талабларига мувофиқ келиб чиқиши аниқланади.

11-модда

Нейтрал элементлар

Маҳсулотларнинг келиб чиқишини аниқлашда, уларни ишлаб чиқариш учун фойдаланиладиган қуйидаги маҳсулотларнинг келиб чиқиши инобатга олинмайди:

- (a) энергия ва ёқилги;
- (b) завод ва усқуналар;
- (c) машиналар ва асбоб-усқуналар;
- (d) маҳсулотнинг якуний таркибига кирмайдиган ва кириш учун мўлжалланмаган товарлар.

III САРЛАВҲА ХУДУДИЙ ТАЛАБЛАР

12-модда

Тўғридан-тўғри ташиш

Қуйидагилар экспорт қилувчи Томондан импорт қилувчи Томонга тўғридан-тўғри жўнатилган деб ҳисобланади:

(a) Башарти маҳсулот Аҳдлашувчи бўлмаган Томон ҳудудини кесиб ўтмасдан ташилган бўлса;

(b) Транзит орқали бир ёки бир нечта оралиқ Аҳдлашувчи бўлмаган Томонлар мамлакатлари орқали ташилган, қайта ортилган, вақтинча сақланган маҳсулотлар, бунда:

(i) Транзитга кириш географик сабаблар ёки фақат транспорт эҳтиёжларини билан боғлиқ сабабларга кўра;

(ii) Маҳсулотлар у ерда савдога ёки истеъмолга кирмаган;

(iii) Маҳсулотлар у ерда тушириш ва қайта юклаш ёки уларни яхши ҳолатда сақлаш учун зарур бўлган операциядан ташқари бошқа ҳеч қандай операциядан ўтмаган;

(iv) юқоридаги (ii) ва (iii)-бандларда кўрсатилган шартлар бажарилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар, масалан, экспорт қилувчи мамлакатдан транзит мамлакат орқали ўтганлигини тасдиқловчи коносамент ёки ягона транспорт ҳужжати; ёки улар мавжуд бўлмаганда, ҳар қандай тасдиқловчи ҳужжатлар бўлиши лозим.

13-модда Кўрғазмалар

1. Аҳдлашувчи Томонлардан ташқарида кўрғазмага жўнатилган ва кўрғазмадан сўнг Аҳдлашувчи Томонга олиб кириб сотиладиган товар келиб чиқиши куйидаги шартлар асосида божхона органларини қаноатлантирса, импорт қилишда мазкур Битим қоидаларидан фойдаланилади:
  - (а) экспортёр ушбу маҳсулотларни Аҳдлашувчи Томондан кўрғазма ўтказилаётган мамлакатга жўнатиб юборган ва у ерда намоиш қилган бўлса;
  - (б) маҳсулотлар ушбу экспортёр томонидан Аҳдлашувчи Томонлардан бирига сотилган ёки бошқа йўл билан утилизация қилинган бўлса;
  - (с) маҳсулотлар кўрғазма давомида ёки ундан сўнг дарҳол айнан кўрғазмага юборилган ҳолатда жўнатилган бўлса; шунингдек,
  - (д) маҳсулотлар кўрғазма учун жўнатилганидан бери кўрғазмада намоиш қилишдан бошқа мақсадда фойдаланилмаган бўлса.
2. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати IV бўлим қоидаларига мувофиқ берилиши ёки расмийлаштирилиши ва импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органларига одатдаги тартибда тақдим этилиши лозим. Унда кўрғазманинг номи ва манзили кўрсатилиши лозим. Зарур бўлганда, улар қандай шароитларда намоиш этилганлигини тасдиқловчи қўшимча ҳужжатли далиллар талаб қилиниши мумкин.
3. 1-банд шахсий мақсадларда дўконларда ёки хўжалик биноларида хориж маҳсулотларини сотиш мақсадида ташкил этилмаган ва у давомида маҳсулот божхона назорати остида қоладиган, ҳар қандай савдо, саноат, кишлоқ хўжалиги ёки ҳунармандчилик кўрғазмаси, ярмаркаси ёхуд шунга ўхшаш оммавий кўрғазма ёки намоишга нисбатан қўлланилади.

Ушбу товарлар учун эркин савдо режими, башарти Битим Аҳдлашувчи Томонларининг миллий қонунчилигида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, ушбу Қоидаларнинг 3-моддасига мувофиқ, Битимнинг Аҳдлашувчи Томонлари резидентлари ўртасида уларни амалга ошириш ёки тақдим этиш тўғрисида шартнома тузилгандан кейин тақдим этилади.

IV САРЛАВҲА

EUR.1 ҲАРАКАТЛАНИШ СЕРТИФИКАТИ

14-модда

Умумий талаблар

Аҳдлашувчи Томонлардан бирида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар бошқа Аҳдлашувчи Томонга олиб киришда ушбу Қоидаларнинг иловасига мувофиқ EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати тақдим этган тақдирда, мазкур Битимдан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлади.

15-модда

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини бериш тартиби

1. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати экспортёр мамлакатнинг тегишли ваколатли органи томонидан, Томонларнинг миллий қонунчилигига мувофиқ экспортёр ёки унинг жавобгарлиги остида ваколатли вакили тарафидан ёзма равишда тақдим этилган аризасига мувофиқ тақдим этилади.
2. Бунинг учун экспортёр ёки унинг ваколатли вакили EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати намунаси ва илова қилинган ариза шаклини тўлдириши лозим. Ушбу шакллар инглиз тилида ва экспортёр мамлакатнинг миллий қонунчилиги қоидаларига мувофиқ тўлдирилиши лозим. Башарти улар қўлда ёзилган бўлса, босма белгилар билан сиёҳда белгиланиши лозим. Бланканинг маҳсулотларнинг тавсифи ёзилиши мўлжалланган 8-банди устунидабўш қаторлар қолдирмасдан берилиши лозим. Башарти ушбу банд тўлиқ тўлдирилмаган бўлса, тавсифнинг охириги қаторидан пастга, бўш жойни кесиб ўтган ҳолда, горизонтал чизик тортилиб тўлдирилиши лозим.
3. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини олиш учун ариза берган экспортёр экспорт қилувчи мамлакатнинг EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини бериш учун тайинланган ёки тегишли ваколатли органлари сўровига кўра, исталган вақтда, тегишли маҳсулотларнинг келиб чиқишини тасдиқловчи барча тегишли ҳужжатларни тақдим этиши лозим.
4. Башарти тегишли маҳсулотлар Аҳдлашувчи Томонлардан бирида ишлаб чиқарилган ва ушбу Қоидаларнинг бошқа талабларига жавоб берган ҳолларда, Аҳдлашувчи Томоннинг тайинланган/тегишли ваколатли органлари томонидан EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати берилади.

5. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини берувчи тайинланган/тегишли ваколатли органлар маҳсулотларнинг келиб чиқиши ва ушбу Қоидаларнинг бошқа талаблари бажарилишини текшириш учун зарур бўлган барча чораларни кўрадилар. Шу мақсадда, улар ҳар қандай далил талаб қилишга ва экспортёрнинг ҳисобварақларини текширишга ёки тегишли деб топилган бошқа ҳар қандай текширишни амалга оширишга ҳақли. Шунингдек, сертификат берувчи тайинланган ёки тегишли ваколатли органлар ушбу модданинг 2-бандида кўрсатилган шаклларнинг тегишли тарзда тўлдирилганлигини таъминлаши лозим. Хусусан, сертификат 8-бандидаги маҳсулотлар тавсифи учун ажратилган устун сохта қўшимчалар билан тўлдирилиши имкониятларини истисно қиладиган тарзда тўлдирилганлигини текширишлари лозим.
6. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати 11-бандида сертификатнинг берилган жой ва санаси кўрсатилади.
7. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати тайинланган/тегишли ваколатли органлар томонидан экспортёрга ҳақиқий экспорт амалга оширилган ёки қафолатланган заҳоти берилади.

16-модда

Электрон шаклда берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати

1. Томонлар Ҳаракатланиш сертификатларини бериш қоидаларига мос равишда берилган электрон шаклдаги EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатларини қабул қиладилар.
2. Томонлар бир-бирларини электрон EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатларини беришга тайёрлиги ва шу билан боғлиқ барча техник масалалар (электрон сертификат бериш, тақдим этиш ва текшириш) тўғрисида хабардор қиладилар.

17-модда

“Кейинчалик берилган” (ретроспектив) EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати

1. 15-модданинг 7-бандига қарамасдан, EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати истисно тариқасида маҳсулотлар экспортдан кейин берилиши мумкин, башарти:
  - (а) у экспорт пайтида хатоликлар ёки ихтиёрий камчиликлар ёхуд алоҳида ҳолатлар туфайли чиқарилмаган; ёки

- (b) белгиланган ёки тегишли ваколатли органлар томонидан EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати берилганлиги, лекин техник сабабларга кўра импорт қилишда қабул қилинмаганлиги кўрсатилган бўлса.
- Ушбу модданинг 1-бандни амалга ошириш учун экспортёр ўз аризасида EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати олиш учун маҳсулотларни экспорт қилиш жойи ва санаси ҳамда ўз сўровининг сабабларини кўрсатиши лозим.
  - Белгиланган ёки тегишли ваколатли органлар экспортёрнинг аризасида кўрсатилган маълумотлар тегишли маълумотларга мос келишини текширгандан сўнг “кейинчалик берилган” EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини бериши мумкин.
  - “Кейинчалик берилган” EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати куйидаги ёзув билан тасдиқланиши лозим:
- *“КЕЙИНЧАЛИК БЕРИЛГАН”*
  - 4-бандда кўрсатилган маълумотлар EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатининг 7-банди устунларида (Изоҳлар) кўрсатилиши лозим.

18-модда

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати дубликатини тақдим этиш

- EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати ўғирланган, йўқолган ёки йўқ қилинган тақдирда, экспортёр ўзларида мавжуд бўлган экспорт ҳужжатлари асосида уни аввал расмийлаштирган тайинланган ёки тегишли ваколатли органларга дубликат олиш учун мурожаат қилиши мумкин.
- Шу тарзда берилган сертификат дубликати куйидаги ёзув билан тасдиқланиши лозим:
- *“ДУБЛИКАТ”*
- 2-бандда кўрсатилган маълумотлар EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати дубликатининг 7-банди устунларида (Изоҳлар) кўрсатилиши лозим.
- EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатининг дубликатига асл нусхаси берилган сана кўйилади ва дубликат шу кундан бошлаб кучга кирган ҳисобланади.

19-модда

Аввал расмийлаштирилган ёки берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати асосида келиб чиқишни тасдиқлаш

Келиб чиқиши маълум маҳсулотлар Аҳдлашувчи Томоннинг божхона идораси назорати остига қўйилганда, бу маҳсулотларнинг ҳаммасини ёки бир қисмини Аҳдлашувчи Томоннинг бирон бошқа жойга жўнатиш мақсадида, Ҳаракатланиш сертификатининг асл нусхасини бир ёки бир нечта EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатига алмаштириш мумкин. Бунда маҳсулот қайси Аҳдлашувчи Томоннинг божхона идораси назорати остига қўйилган бўлса, ўша томоннинг тайинланган/тегишли ваколатли органлари томонидан ушбу ўрнини босувчи сертификат берилади.

20-модда

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатининг амал қилиш муддати

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати экспорт қилувчи мамлакатда берилган кундан бошлаб ўн икки ой давомида амал қилади ва кўрсатилган муддат ичида импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органларига тақдим этилиши лозим.

21-модда

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини тақдим этиш

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органларига ушбу мамлакатда амал қиладиган тартибларга мувофиқ тақдим этилади. Божхона органлари EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатининг таржимасини талаб қилиши мумкин.

22-модда

Қисмларга ажратилган ҳолда олиб кириш (импорт қилиш)

Импортёрнинг илтимосига биноан, импорт қилувчи давлатнинг божхона органлари томонидан белгиланган шартларда умумий УТ нинг 2(а) қоидалари, XVI ва XVII бўлимларга мувофиқ маҳсулот қисмларга бўлинган ёки йиғилмаган ҳолда етказиб берилса, бундай маҳсулотлар учун ягона EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати бўлакларга бўлинган ёки йиғилмаган товарнинг биринчи туркумини олиб кириш вақтида божхона органларига тақдим этилади.

23-модда

Тасдиқловчи ҳужжатлар

15 (3)-моддада кўрсатилган ҳужжатлар, EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати камраб олган маҳсулотлар Аҳдлашувчи Томонлардан бирида ишлаб чиқарилган маҳсулот сифатида кўриб чиқилиши ва ушбу Илованинг бошқа талабларига жавоб бериши мумкинлигини исботлаш учун фойдаланиладиган ҳужжатлар, жумладан, куйидагилардан иборат бўлиши мумкин:

- (a) экспортёр ёки етказиб берувчи томонидан тегишли товарларни олиш учун амалга оширилган жараёнларнинг тўғридан-тўғри, масалан, унинг ҳисобларида ёки ички бухгалтерия ҳисобида мавжуд далиллари;
- (b) Аҳдлашувчи Томонлардан бирида фойдаланилган ёки ишлатилган материалларнинг келиб чиқишини тасдиқловчи ҳужжатлар, башарти ушбу ҳужжатлардан миллий қонунчиликка мувофиқ фойдаланиш мумкин бўлса;
- (c) Аҳдлашувчи Томонда материалларни ишлаб чиқариш ёки қайта ишланишини тасдиқловчи ҳужжатлар, башарти ушбу ҳужжатлардан Аҳдлашувчи Томонларнинг миллий қонунчиликка мувофиқ фойдаланиш мумкин бўлса;
- (d) ушбу Қоидаларга мувофиқ Аҳдлашувчи Томонда ишлаб чиқаришда фойдаланилган ёки ишлатилган материалларнинг келиб чиқишини тасдиқловчи иккинчи Аҳдлашувчи Томоннинг EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати (келиб чиқиш кумуляция асосида аниқланган ҳолларда).

24-модда

EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати ва тасдиқловчи ҳужжатларни сақлаш

1. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини олиш учун ариза берган экспортёр 15-модданинг 3-бандида кўрсатилган ҳужжатларни камида уч йил давомида сақлаши шарт.
2. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини берувчи экспорт қилувчи мамлакатнинг тайинланган ёки тегишли ваколатли органлари 15-модданинг 2-бандида кўрсатилган ариза шаклини камида уч йил давомида сақлаши шарт.
3. Импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органлари уларга тақдим

этилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини камида уч йил давомида сақлашлари шарт.

25-модда

Номувофиқликлар ва расмий хатоликлар

1. Импорт қилувчи Аҳдлашувчи Томоннинг божхона органларига товарларни чиқариш мақсадида тақдим этилган ҳужжатларда ҳамда товар келиб чиқиши тўғрисидаги сертификатда кўрсатилган маълумотлар ўртасида кичик номувофиқликлар аниқланганлик факти, фақат агар сертификатдаги маълумотлар ҳақиқатан ҳам тақдим этилган маҳсулотларга мос келадиган бўлса, товар келиб чиқиши тўғрисидаги сертификат ҳақиқий эмас деб ҳисобланишига олиб келмайди.
2. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатида ёзиш (типографик) хатолари каби аниқ расмий хатолар аниқланса ва ушбу хатолар мазкур ҳужжатда берилган маълумотларнинг тўғрилигига шубҳа туғдирмайдиган бўлса, мазкур ҳужжатнинг рад этилишига олиб келмаслиги лозим.

V САРЛАВҲА

МАЪМУРИЙ ҲАМКОРЛИК МЕХАНИЗМЛАРИ

26-модда

Ўзаро ёрдам

1. Аҳдлашувчи Томонларнинг божхона органлари ўзларининг ҳудудида EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини берувчи тайинланган ёки тегишли ваколатли органлари муҳр намуналарини ҳамда ушбу сертификатларни текшириш учун масъул божхона органлари ёки тегишли ваколатли органларнинг манзилларини бир-бирига тақдим этадилар.
2. Аҳдлашувчи Томонлар ушбу Қоидаларнинг тўғри қўлланилишини таъминлаш учун ваколатли божхона органлари ҳамда тегишли ваколатли, шунингдек, тегишли тартибда ваколат берилган органлар орқали келиб чиқиш далилларининг ҳақиқийлигини ва ушбу ҳужжатларда келтирилган маълумотларнинг тўғрилигини текширишда бир-бирига ёрдам берадилар.

27-модда

Келиб чиқиш далилларини текшириш

1. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати бўйича кейинги текширишлар тасодифий ёки импорт қилувчи мамлакат божхона органларида бундай ҳужжатларнинг ҳақиқийлигига, тегишли маҳсулотларнинг келиб чиқиши ёки ушбу Қоидаларнинг бошқа талаблари бажарилишига асосли шубҳа туғилганда амалга оширилади.
2. Импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органлари 1-банд қоидаларини амалга ошириш мақсадида, EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини ва ҳисоб-фактурани ёки ушбу ҳужжатларнинг нусхасини тегишли ҳолларда экспорт қилувчи мамлакат божхона органларига текширув ўтказиш сабабларини кўрсатган ҳолда қайтаради. EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатида берилган маълумотлар нотўғри эканлигини кўрсатадиган ҳар қандай ҳужжат ва маълумотлар текшириш сўровини қўллаб-қувватлаш учун юборилади.
3. Текширув экспорт қилувчи мамлакатнинг тайинланган ёки тегишли ваколатли органлари томонидан амалга оширилади. Шу мақсадда, улар ҳар қандай далил талаб қилишга ва экспорт қилувчининг ҳисобварақларини текширишга ёки тегишли деб топилган бошқа ҳужжат ва маълумотларни текширишга ҳақли ҳисобланади.
4. Импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органлари текширув натижаларини кутган ҳолда тегишли маҳсулотларга имтиёзли режим беришни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда, импорт қилувчига зарур деб топилган ҳар қандай эҳтиёт чораларини кўрган ҳолда маҳсулотларни чиқариш таклиф этилади.
5. Идентификация қилиш сўровига божхона органларига ушбу сўров натижалари тўғрисида имкон қадар қисқа вақт ичида маълум қилинади. Ушбу натижалар ҳужжатларнинг ҳақиқийлигини ва тегишли маҳсулотларни Аҳдлашувчи Томонлардан бирида ишлаб чиқарилган маҳсулот сифатида кўриб чиқиш мумкинлигини ва ушбу Қоидаларнинг бошқа талабларига жавоб беришини аниқ кўрсатиши лозим.
Агар ушбу Қоидаларнинг 6-моддасига асосан кумуляция усулидан фойдаланилган бўлса ва 15-модданинг 4-бандига мувофиқ жавобга сертификат(лар)ни беришда фойдаланилган тасдиқловчи ҳужжатларнинг нусхаси (нусхалари) илова қилинади.
6. Башарти асосли шубҳа туғилганда, текшириш сўрови юборилган кундан бошлаб олти (6) ой ичида жавоб бўлмаса, сўров юборган

божхона органлари сўровни такроран қўшимча уч (3) ой муддатга юборади. Башарти биринчи текшириш сўрови юборилган санадан бошлаб тўққиз (9) ой ичида жавоб бўлмаса, импорт қилувчи Томон имтиёз беришни рад этади.

7. Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида ушбу модданинг қоидаларига мувофиқ ёзишмалар почта хизматларидан ташқари электрон алоқа узатиш орқали ҳам амалга оширилиши мумкин.

28-модда

Низоларни ҳал қилиш

25-моддада назарда тутилган ҳолатлар юзасидан божхона органлари билан текширишга сўров юборилган тегишли ваколатли органлар ўртасида ҳал қилиб бўлмайдиган низолар ёки ушбу Қоидани шарҳлаш юзасидан савол туғилганда, улар Қўшма қўмигага тақдим этилади. Барча ҳолларда импортёр ва импорт қилувчи мамлакатнинг божхона органлари ўртасидаги низоларни ҳал қилиш ушбу мамлакат қонунчилигига мувофиқ амалга оширилади.

29-модда

Жарималар

Импорт қилувчи мамлакатнинг миллий қонунига ёки қонунчилигига мувофиқ маҳсулотларга имтиёзли режим олиш мақсадида нотўғри маълумотни ўз ичига олган ҳужжатни тузган ёки расмийлаштирилишига сабаб бўлган ҳар қандай шахсга нисбатан жарима солинади.

30-модда

Эркин зоналар

1. Аҳдлашувчи Томонлар EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати остида ҳаракатланадиган, ташиш жараёнида Аҳдлашувчи Томонларнинг ҳудудда жойлашган эркин зонадан фойдаланилганда маҳсулотлар бошқа товарлар билан алмаштирилмаслиги ва уларга бузилишини олдини олиш мақсадида оддий операциялардан ташқари ишлов берилмаслиги бўйича барча зарур чораларни кўрадилар.
2. 1-бандда келтирилган қоидалардан четдан чиқиш учун Аҳдлашувчи Томонлардан бирида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати остида эркин зонага олиб кирилиб, ишлов берилган ёки қайта ишланган бўлса, агар ишлов

бериш ёки қайта ишлаш жараёни ушбу Қоида талабларига мувофиқ бўлса, тегишли ваколатли органлар экспортёрнинг илтимосига биноан янги EUR.1 Ҳаракатланиш сертификатини берадилар.

VI САРЛАВҲА ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

31-модда

Божхона ва келиб чиқиш масалалари бўйича қуйи қўмита

Қўшма қўмита ҳузурида унга ўз вазифаларини бажаришда ёрдам бериш ҳамда экспертлар ўртасида узлуксиз ахборот ва маслаҳатлашув жараёнини таъминлаш учун Божхона ва келиб чиқиш масалалари бўйича Қуйи қўмита тузилади. Кўрсатилган Қуйи қўмита Аҳдлашувчи Томонларнинг боғхона ва келиб чиқиш масалалари бўйича масъул мутахассисларидан иборат бўлади.

32-модда

Илова

Ушбу илова Қоиданинг ажралмас қисми ҳисобланади.

33-модда

Транзит ва сақловдаги товарлар

II сарлавҳа талабларига мос келадиган ва мазкур Битим кучга киргунга қадар маҳсулотлар ташилаётган бўлса ёки Аҳдлашувчи томон ҳудудида вақтинча сақлаш жойларида, боғхона омборларида ёки эркин зоналарда сақланилаётган бўлса, мазкур маҳсулотлар шартнома кучга кирган кундан бошлаб тўрт ой ичида импорт қилувчи давлатнинг боғхона органларига кейинчалик (ретроспектив) берилган EUR.1 Ҳаракатланиш сертификати ва транспорт шартларини тасдиқловчи ҳар қандай ҳужжатлар тақдим этилиши шarti билан келиб чиқиш маҳсулоти сифатида қабул қилиниши мумкин.

34-модда
Ўзгартиришлар

Қўшма қўмита ушбу Қоида шартларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

ИЛОВА

EUR.1 ҲАРАКАТЛАНИШ СЕРТИФИКАТИ ВА УНИ ОЛИШ УЧУН АРИЗА НАМУНАЛАРИ

Чоп этиш кўрсатмалари

1. Ҳар бир шакл 210 x 297 мм ўлчамда бўлиши лозим; узунлиги бўйича минус 5 мм ёки плюс 8 мм ўлчамгача рухсат берилади. Фойдаланилган қоғоз оқ, ёзиш учун мўлжалланган, механик массага эга бўлмаган ва 25 г/м² дан кам бўлмаган зичликда бўлиши лозим. Механик ёки кимёвий воситалар билан ҳар қандай сохталаштиришни кўзга кўринадиган қилиб, яшил гилёш нақшли фонга эга бўлиши лозим.
2. Томонларнинг ваколатли органлари бланкаларни ўзлари чоп этиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолиши ёки уларни тасдиқланган принтерларда чоп этиши мумкин. Иккинчи ҳолда, ҳар бир шакл бундай тасдиқлашга ҳаволани ўзида акс эттириши лозим. Ҳар бир шаклда принтернинг номи ва манзили ёки принтерни аниқлаш мумкин бўлган белги бўлиши лозим. Шунингдек, шакл бу орқали уни аниқлаш мумкин бўлган, чоп этилган ёки чоп этилмаган серия рақамига эга бўлиши лозим.

ЎАРАКАТЛАНИШ СЕРТИФИКАТИ

1. Exporter (name, full address, country)	EUR 1 No. A 000.000 See notes overleaf before completing this form		
	2. Certificate used in preferential trade between ..... and ..... (insert appropriate countries, group of countries or territories)		
3. Consignee (name, full address, country) (Optional)	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination	
6. Transport details (Optional)	7. Remarks		
8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages ⁽¹⁾; Description of goods ⁽²⁾	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m³, etc.)	10. Invoices (Optional)	
11. CUSTOMS OR COMPETENT GOVERNMENTAL AUTHORITY ENDORSEMENT Declaration certified ..... Stamp Export document ⁽³⁾ : Form ..... No ..... Customs or competent governmental office: ..... Issuing country or territory: ..... Place and date		12. DECLARATION BY THE EXPORTER I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Place and date .... (Signature)	

- (1) Башарти товарлар кадоқланмаган бўлса, маҳсулот сонини кўрсатинг ёки тегишлича "оммавий" деб кўрсатинг.
- (2) Сарлавҳа (6 рақамли код) даражасида товарларнинг тариф таснифини ўз ичига олади.
- (3) Фақат экспорт қилувчи мамлакат ёки ҳудуд қоидалари талаб қилган ҳолларда тўлдирилинг.

..... (Signature)	
13. REQUEST FOR VERIFICATION, to:	14. RESULT OF VERIFICATION
Verification of the authenticity and accuracy of this certificate is requested	Verification carried out shows that this certificate (*) ☐ was issued by the customs office or the competent governmental authority indicated and that the information contained therein is accurate. ☐ does not meet the requirements as to authenticity and accuracy (see remarks appended).
..... (Place and date)	..... (Place and date)
Stamp	Stamp
..... (Signature)	..... (Signature)
(*) Insert X in the appropriate box.	

ИЗОҲЛАР

1. Сертификатда ўчириш ёки бир-бирининг устига ёзилган сўзлар бўлмаслиги лозим. Ҳар қандай ўзгартиришлар нотўғри маълумотларни ўчириш ва керакли тузатишларни киритиш орқали амалга оширилиши лозим. Ҳар қандай бундай ўзгартириш сертификатни тўлдирган шахс томонидан парафланиши ва божхона органлари ёки сертификат берган мамлакат ёки ҳудуднинг ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланиши лозим.
2. Сертификатга киритилган элементлар орасида бўш жой қолмаслиги лозим ва ҳар бир банддан олдин элемент рақами бўлиши лозим. Охириги элемент остида дарҳол горизонтал чизиқ чизилган бўлиши лозим. Ҳар қандай фойдаланилмаган бўшлиқни кейинчалик қўпишни имконсиз қиладиган тарзда кесиб ташлаш лозим.
3. Товарлар савдо амалиётига мувофиқ тавсифланиши ва уларни аниқлаш учун етарлича тафсилотлар билан тавсифланиши лозим.

ЎАРАКАТЛАНИШ СЕРТИФИКАТИ УЧУН АРИЗА

1. Exporter <i>(name, full address, country)</i>	EUR.1 No. A 000.000		
	See notes overleaf before completing this form		
3. Consignee <i>(name, full address, country) (Optional)</i>	2. Certificate used in preferential trade between ..... and ..... <i>(insert appropriate countries, group of countries or territories)</i>		
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination	
6. Transport details <i>(Optional)</i>	7. Remarks		
8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages (1); Description of goods (2)	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m³, etc.)	10. Invoices <i>(Optional)</i>	

(1) Башарти товарлар қадокланмаган бўлса, маҳсулот сонини кўрсатинг ёки тегишлича "оммавий" деб ёзинг.

(2) Сарлавҳа (4 рақамли код) даражасида товарларнинг тариф таснифини ўз ичига олади.

Мен, куйида имзо чеккан, юқорида тавсифланган товарлар экспортёри,

ЭЪЛОН ҚИЛИШ товар илова қилинган сертификат бериш учун талаб қилинадиган шартларга жавоб бериши;

БЕЛГИЛАШ куйидаги ҳолатлар ушбу товарларни юқоридаги шартларга жавоб беришига имкон беради:

.....
.....
.....
.....
.....

ТОПШИРИШ куйидаги тасдиқловчи ҳужжатлар ¹:

.....
.....
.....
.....
.....

ЗИММАСИГА ОЛИШ тегишли органларнинг илтимосига биноан ушбу органлар илова қилинган сертификатни бериш учун талаб қилиши мумкин бўлган ҳар қандай тасдиқловчи далилларни тақдим этиши ва ўз зиммасига олиши, зарур ҳолларда, менинг ҳисобларимни текширишга ва юқорида кўрсатилган органлар томонидан амалга ошириладиган юқорида кўрсатилган товарларни ишлаб чиқариш жараёнларини текшириш учун розилик бериш;

ТАЛАБ ушбу товарларга илова қилинган сертификат бериш.

.....
(жойи ва санаси)

.....
(имзо)

---

(1) Масалан: ишлаб чиқаришда ишлатиладиган маҳсулотларга ёки худди шу ҳолатда реекспорт қилинган товарларга тегишли импорт ҳужжатлари, ҳаракат гувоҳномалари, сўғ-фактуралар, ишлаб чиқарувчи декларациялари ва бошқалар.

**PREFERENTIAL TRADE AGREEMENT
BETWEEN
THE REPUBLIC OF TÜRKİYE AND THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN**

Preamble

The Republic of Türkiye and The Republic of Uzbekistan (hereinafter referred to collectively as “the Contracting Parties” and individually as “Türkiye” or “Uzbekistan” or “Contracting Party”),

BASED ON the Agreement between the Republic of Türkiye and the Republic of Uzbekistan on eternal friendship and cooperation signed on May 8, 1996;

ACKNOWLEDGING their rights and obligations stemming from the Agreement on Trade and Economic Cooperation between the Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Uzbekistan signed on April 13, 1998;

CONSCIOUS that the Preferential Trade Agreement between the Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Uzbekistan (hereinafter referred to as “this Agreement”) being Developing Countries, will create a new climate for economic and trade relations between them;

DESIRING to achieve the liberalization of trade in goods, in conformity with the “Decision of GATT Contracting Parties, on Differential and More Favorable Treatment, Reciprocity and Fuller Participation of Developing Countries of 1979”,

WITH THE SPIRIT of rooted amity and fraternity;

RECOGNIZING that strengthening their close economic partnership will bring economic and special benefits and improve the life standards of the peoples of the Contracting Parties;

STRESSING the need for the diversification of the tradable goods with a view to fostering further development of their respective economies;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Objectives

The objective of this Agreement is to strengthen trade relations between Türkiye and Uzbekistan in particular through:

- a) the general principles referred to in Article 5 of this Agreement;
- b) the reduction or elimination of tariffs and para-tariffs on goods specified in the Annex I-A and Annex I-B of this Agreement;
- c) the enhancement and promotion of trade through harmonious development of economic relations between the Contracting Parties;
- d) the creation of enabling conditions for fair competition between the Contracting Parties;

- e) the creation of more predictable and secure environment for sustainable growth of trade between the Contracting Parties.

ARTICLE 2

Interpretation of the Agreement

Provisions of this Agreement shall be interpreted in accordance with the customary rules of the international law on the interpretation of the provisions of international treaties, due account being taken of the fact that the Contracting Parties must perform this Agreement in good faith and avoid circumvention of their obligations.

Annexes are integral part of this Agreement.

ARTICLE 3

Definitions

For the purpose of this agreement:

“Tariffs” means customs tariffs or customs duties of tariff-like effect defined in the tariff schedules established under the national legislation in force on the territories of the Contracting Parties. Tariffs do not include anti-dumping and countervailing duties referred to in Article 9 or safeguard measures referred to in Article 10 and Article 11 of this Agreement.

“Para-tariffs” means border charges, taxes and fees other than tariffs on foreign trade transactions with a tariff like effect, which are levied solely on imported goods. Indirect taxes and charges which are levied in the same manner on like domestic goods or, import charges corresponding to specific services rendered, and other duties permitted under this Agreement, are not considered as para-tariff measures.

“Goods” constitute commodities, materials and products under the Harmonized Commodity Description and Coding System.

“Preferential treatment” means any concession or privilege granted under this Agreement by a Contracting Party through the reduction or elimination of tariffs on the movement of goods or implementation of tariff quotas where necessary.

ARTICLE 4

Scope

The provisions of this Agreement shall apply to the trade in goods between the Contracting Parties, relating to the products originating in the territories of the Contracting Parties that are specified in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement.

ARTICLE 5

General Principles

This Agreement shall be implemented on the basis of the principle of reciprocity of advantages for the equal benefit of the Contracting Parties, considering the economic development level, the course of foreign trade and tariff policies of the Contracting Parties.

ARTICLE 6

Trade Relations Governed by Other International Agreements

Nothing in this Agreement shall preclude the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas, preferential trade agreements, multilateral trade agreements or trans-border trade regulations by the Contracting Parties with third parties.

This Agreement shall be applied without prejudice to the rights and obligations of the Contracting Parties arising from other bilateral, regional and multilateral agreements to which they are Parties.

ARTICLE 7

Exchange of Concessions

The Contracting Parties shall grant concessions to each other in trade of the goods specified in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement in compliance with the provisions of Annex II of this Agreement concerning the rules of origin.

For each good, the base tariff rate to which reductions or eliminations will be applied is indicated in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement.

If, at any time a Party reduces its applied MFN tariffs after the entry into force of this Agreement, that tariffs shall apply as regards trade in goods covered by this Agreement, provided that it is lower than the tariffs calculated in accordance with Annex I-A and Annex I-B.

The Contracting Parties shall provide that all fees and charges of whatever character (other than tariffs defined in Article 3 of this Agreement) imposed on or in connection with import or export shall be limited to the approximate cost services rendered, and shall not represent indirect protection of domestic products or taxation for fiscal purposes.

From the date of entry into force of this Agreement, no new tariffs or charges having equivalent effect shall be introduced in trade of goods specified in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement between the Contracting Parties. The Contracting Parties shall not apply para-tariffs with respect to goods specified in the Annex I-A and Annex I-B of this Agreement.

The Contracting Parties shall consider the progress on implementation of Annex I-A and Annex I-B of this Agreement through consultations within meetings of the Joint Committee, with a view to review and update the concessions.

The goods originating in a Contracting Party, imported to the other Contracting Party shall be accorded treatment no less favorable than like domestic goods in respect of laws,

regulations and requirements affecting their sale, offer for sale, purchase, transportation, distribution or use.

ARTICLE 8

Rules of Origin

The Contracting Parties agreed to apply the Rules of Origin in bilateral trade of goods specified in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement.

Goods covered by the provisions of this Agreement shall be eligible for preferential treatment provided that they satisfy the Rules of Origin as set out in Annex II to this Agreement.

In case there is a need to amend the Rules of Origin laid down in Annex II, the Joint Committee shall decide on the amendments according to procedures in Article 18 of this Agreement.

ARTICLE 9

Antidumping and Countervailing Measures

The Contracting Parties shall have the right to take anti-dumping and countervailing measures in accordance with the rules and procedures set forth in Articles VI and XVI of the GATT 1994, the WTO Agreement on Implementation of Article VI of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures with their Annexes.

Except otherwise stipulated in this Article, nothing in this Agreement shall be construed as imposing any additional rights or obligations with respect to antidumping or countervailing duty proceedings or measures taken pursuant to Articles VI and XVI of the GATT 1994, the WTO Agreement on Implementation of Article VI of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures with their Annexes.

If one of the Contracting Parties intends to apply any antidumping or countervailing measures, then this Contracting Party shall, before the application of the measures, provide the other interested Party with the relevant information about the main facts and findings reasoning the application of such measures. For the Contracting Parties to be able to protect their interests, such information shall be provided in advance.

The provisions of this Article shall not be subject to Article 20 of this Agreement following the accession of Uzbekistan to the WTO.

ARTICLE 10

Global Safeguard Measures

None of the provisions in this Agreement prevent both Contracting Parties from taking safeguard measures in accordance with Article XIX of GATT 1994 and the WTO Agreement on Safeguard Measures.

ARTICLE 11

Bilateral Safeguard Measures

If as a result of the reduction or elimination of a tariff under this Agreement, originating goods of the Contracting Party are being imported into the territory of the other Contracting Party in such increased quantities, in absolute terms or relative to domestic production, and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to a domestic industry producing like or directly competitive goods, the importing Contracting Party, in prior consultations with the other Contracting Party in accordance with Article 19 of this Agreement, may adopt safeguard measures, in compliance with the procedures set forth in the WTO Agreement on Safeguards.

Before applying safeguard measures, the Contracting Party intending to apply such measure shall supply the other Contracting Party with all the relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking an acceptable solution to both of the Contracting Parties. In order to find such a solution, the Contracting Parties shall immediately hold consultations as set out in Article 19 of this Agreement. If, as a result of the consultations, the Contracting Parties do not reach an agreement within 30 days, the complaining Contracting Party may apply safeguard measures.

The importing Contracting Party may take a bilateral safeguard measure which increases the rate of tariff on the good to a level which does not exceed the lesser of:

- a) the applied rate of customs duty on the good in effect at the time the measure is taken; or
- b) the base tariff rate specified in Annex I-A and Annex I-B of this Agreement.

When choosing the type of safeguard measure, the importing Contracting Party shall prefer the type which may have less negative effects on exporting Contracting Party in order to achieve the purposes of this Agreement.

Neither Party shall apply a bilateral safeguard measure;

- a) for a period exceeding two years, except that the period may be extended by up to one year if the competent authorities of the applying Party determine, in conformity with procedures specified in this Article, that the measure continues to be necessary to prevent or remedy serious injury and to facilitate adjustment and that there is evidence that the industry is adjusting, provided that the total period of application of a bilateral safeguard measure, including the period of initial application and any extension thereof, shall not exceed three years; or
- b) beyond the expiration of transition period which means the five-year period following the date of entry into force of this Agreement.

A Contracting Party proposing to apply a safeguard measure shall, in consultation with the other Party, provide to the other Contracting Party mutually agreed trade compensation in the form of substantially equivalent concessions during the period of application of the safeguard measure. Such consultations shall begin within 30 days of the decision to apply the safeguard measure.

If the Contracting Parties are unable to reach an agreement on compensation within 30 days of the commencement of the consultation, the exporting Party shall be free to

suspend the application of substantially equivalent concession to the trade of the Party applying the safeguard measure.

The right of suspension referred to in paragraph 5 shall not be exercised for the first 2 years during which a bilateral safeguard measure has been taken as a result of absolute increase in imports and that such measures conforms to the provisions of this Agreement.

A Contracting Party can only apply a bilateral safeguard measure after two years from the date of entry into force of this Agreement.

An investigation shall be promptly terminated without any bilateral safeguard measure being applied if, for the last three years, the other Contracting Party is not one of the five main suppliers of the imported commodity and imports of the originating good represent less than 10% of total imports and if, during the recent three years, the import volumes from the other Contracting Party have been decreasing or growing in smaller volumes (in absolute and relative indicators) as compared with the imports from other countries

ARTICLE 12

Standards, Technical Regulations, Sanitary and Phytosanitary Measures

The Contracting Parties shall ensure that technical regulations, conformity assessment procedures and standards are not prepared, adopted or applied with a view to creating obstacles to mutual trade.

The Contracting Parties shall apply the rules and principles of WTO Agreement on Technical Barriers to Trade (TBT) and the Agreement on Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS) in implementation of this Article.

The Contracting Parties shall ensure that:

- a) any sanitary or phytosanitary measures are applied *only* to the extent necessary to protect human, animal or plant life or health, based on scientific principles and not maintained without sufficient evidence, taking into account the availability of relevant scientific information and regional conditions,
- b) technical regulations shall not be more trade-restrictive than necessary to fulfill a legitimate objective, taking into account the risks non-fulfillment would create. Such legitimate objectives are, inter alia: those described in Articles 15 and 16 of this Agreement; the prevention of deceptive practices, the protection of the environment. In assessing such risks, relevant elements of consideration shall be, inter alia the available scientific and technical information, the related processing technology or the intended end uses of products.
- c) products imported from the other Contracting Party shall not be less favored than the national products or products originating from any other country.
- d) when technical regulations are necessary and if the associated international standards exist or they will be available in a short period, these or their related parts will be used as a basis for their technical regulations.
- e) In order to create favorable conditions for importers/exporters, facilitate the movement of goods, and eliminate unnecessary technical barriers to trade, without

prejudice to the Parties' bilateral and multilateral obligations, for the goods specified in Annexes I-A and I-B of this Agreement, the Contracting Parties will accept the results of accredited conformity assessment procedures (certificates of conformity, declarations of conformity and test reports) issued by conformity assessment bodies of the other Contracting Parties, provided that respective accreditation bodies of both Contracting Parties hold signatory status in the ILAC MRA and IAF MLA in relevant scopes.

ARTICLE 13

Balance of Payments Difficulties

Where either Contracting Party is in a serious balance of payments difficulties, or under threat thereof, the Contracting Party concerned may, in accordance with the conditions laid down within the Articles VIII and XIV of the Articles of Agreement of International Monetary Fund, adopt restrictive measures, which shall be of limited duration and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. The Contracting Party concerned shall inform the other Contracting Party forthwith of their introduction and present to the other Contracting Party, as soon as possible a time schedule of their removal.

ARTICLE 14

Re-Export and Shortage Clause

In the event that a Contracting Party adopts or maintains a prohibition or restriction on the importation from or exportation to another country of a good, nothing in this Agreement shall be construed to prevent that Contracting Party from:

- a) limiting or prohibiting the importation from the territory of the other Contracting Party of such good of that other country; or
- b) requiring as a condition of export of such good to the territory of the other Contracting Party, that the good not be re-exported to the non-Contracting Party, directly or indirectly, without being consumed in the territory of the other Contracting Party.

In addition, none of the provisions of this Agreement shall preclude the maintenance or adoption by either Contracting Party of any trade restrictive measures necessary to remove or forestall a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting Contracting Party. The measures shall be non-discriminatory and shall be eliminated when conditions no longer justify their maintenance. The Contracting Parties shall inform each other immediately when taking measures according to this Article.

ARTICLE 15

General Exceptions

Article XX of GATT 1994 and its interpretive notes (including its footnotes) are incorporated into and made part of this Agreement, mutatis mutandis for the Contracting Parties of this Agreement.

ARTICLE 16

Security Exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a Contracting Party from taking any measures, which it considers necessary for security requirements:

- a) to prevent the disclosure of confidential information contrary to its essential security interests;
- b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies such as:
  - i. relating to the traffic in arms, ammunition and implementation of war, provided that such measures do not impair the conditions of competition in respect of the products not intended for specifically military purposes, and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
  - ii. relating to the non-proliferation of biological and chemical and nuclear weapons, or other nuclear explosive devices; or
  - iii. adopted in time of war or other serious international tension.

ARTICLE 17

Exchange of Information

On the request of the other Contracting Party, each Contracting Party shall provide information and reply to any question from the other Contracting Party within a period of 30 days, relating to an actual or proposed measure that might affect the operation of this Agreement.

Each Contracting Party shall ensure that its laws and regulations relating to any trade matter covered by this Agreement are published or made publicly available.

ARTICLE 18

Joint Committee

A Joint Committee, composed of the representatives of each Contracting Party is hereby established. The Joint Committee shall meet once a year to review the progress achieved in the implementation of this Agreement. Any Contracting Party may also request holding an extraordinary meeting by notifying the other Contracting Party.

The Joint Committee shall undertake any function assigned to it under the provisions of this Agreement. Upon request of a Contracting Party and subject to approval of the

other Contracting Party, the Joint Committee shall also examine any other matter affecting the implementation of this Agreement.

The Joint Committee may take decisions in the matters related to this Agreement, including decisions on any amendment to this Agreement. The Joint Committee may also make recommendations to matters related to this Agreement.

The decisions taken by the Joint Committee on any amendment to this Agreement shall be subject to the completion of the respective internal procedures of the Contracting Parties in accordance with Article 22 and Article 23 of this Agreement.

Decisions of the Joint Committee shall be taken by consensus.

The Joint Committee shall set out its rules of procedures during its first meeting.

The Joint Committee may also establish any other sub-committees or working groups, as it deems necessary.

ARTICLE 19

Consultations

Each Contracting Party shall accord sympathetic consideration and shall afford adequate opportunity for consultations with respect to any matter affecting the operation of this Agreement.

The Joint Committee shall meet within 30 days after the date of receipt of the request of either Contracting Party to consider any matter for which it has not been possible to find a satisfactory solution through consultations in accordance with paragraph 1 of this Article.

ARTICLE 20

Dispute Settlement

Any disputes arising from the interpretation or application of the Agreement between the Contracting Parties, shall first be settled amicably through bilateral consultations by the Joint Committee.

If the Joint Committee meeting shall not be held within 60 days after the date of receipt of the request to settle the dispute, or if a mutually satisfactory resolution cannot be reached by the Joint Committee within 45 days, the dispute may be referred to an arbitration panel by either Contracting Parties.

Proceedings of the Arbitration Panel and the time frame that the Arbitration Panel has to submit its decision shall be established by the Joint Committee.

The Contracting Parties shall give the Joint Committee and the Arbitration Panel all assistance to examine and resolve the dispute, and the Contracting Parties shall be bound to take the necessary measures to carry out the decision of Arbitration Panel.

The Arbitration Panel shall comprise of three members. Each Contracting Party shall appoint, within thirty days of the date of referral, one member, and the Joint Committee shall choose, within forty-five days of the date of referral, a third who will serve as the chairperson. The chairperson shall not be a national of either Contracting Party and shall be a national of a state having diplomatic relations with both Contracting Parties at the

time of appointment. The date of establishment of the Arbitration Panel shall be the date on which the chairperson is appointed.

All arbitrators shall be chosen strictly on the basis of objectivity, reliability, and sound judgment, and shall have specialized knowledge or experience in law, international trade or other matters relating to this Agreement or in the resolution of disputes arising under international trade agreements. They shall be independent, serve in their individual capacities and not be affiliated with, nor take instructions from any Party or organization related to this dispute.

Unless otherwise decided by the Contracting Parties, the Arbitration Panel proceedings shall take place in the territory of the Contracting Party complained against. Subject to the provisions agreed by the Contracting Parties, the arbitration panel shall determine its procedure. Each Contracting Party shall bear the expenses of its arbitrator and its presentation in the arbitral proceedings. The expense of the chairperson and other expenses of the Arbitration Panel shall be co-shared equally by the Contracting Parties.

The Contracting Parties shall take necessary measures involved in carrying out implementation of the decision of the Joint Committee or the Arbitration Panel. If a Contracting Party fails to implement the decisions, the other Contracting Party shall have the right to withdraw the equivalent preferential treatment.

ARTICLE 21

Fulfilment of Obligations

The Contracting Parties shall take all necessary measures to ensure the achievement of the objectives of this Agreement and the fulfilment of their obligations under this Agreement.

If either Contracting Party considers that the other Contracting Party has failed to fulfil an obligation under this Agreement, the other Contracting Party shall first have recourse to the procedures laid down in Articles 19 and 20 of this Agreement.

If the consultations shall not be held within 60 days from the date of receipt of the request for consultations or if the Joint Committee cannot resolve the dispute within 45 days or if the Arbitration Panel cannot be established within 60 days after the date of receipt of request for establishment of the Arbitration Panel, then complaining Contracting Party shall have the right to withdraw the equivalent preferential treatment.

ARTICLE 22

Amendments

This Agreement may be amended by mutual consent of the Contracting Parties through separate protocols being an integral part of this Agreement. These amendments shall enter into force in accordance with Article 23 of this Agreement.

ARTICLE 23

Entry into Force, Duration and Termination

This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the last written notification of the fulfillment of the internal legal procedures necessary for its entry into force by the Contracting Parties through the diplomatic channels.

This Agreement is concluded for an indefinite period. Each Contracting Party may terminate this Agreement by notifying the other Contracting Party in writing through diplomatic channels. In this case, this Agreement shall be terminated after the 6 (six) months following the date of receipt by the other Contracting Party of the notification of termination.

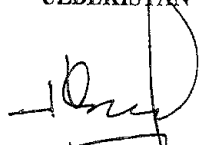
Done in Tashkent on March 29, 2022, in two originals, each in Turkish, Uzbek and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation of the provisions of the Agreement, the English texts shall prevail.

FOR THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE

Dr. Mehmet MEVS
Minister of Trade

FOR THE REPUBLIC OF
UZBEKISTAN

Sardor UMURZAKOV
Deputy Prime Minister and Minister
of Investments and Foreign Trade

**List of Goods Granted Preferential Treatment,
Originated in the Republic of Uzbekistan
and Importing into the Republic of Türkiye**

№	HS Code	Description	Base Tariff Rate	Preferential Tariff Treatment Under Tariff Quota (TRQ)
1	070310	Onions and shallots	49,5%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year
2	071190	Other vegetables; mixtures of vegetables	5%-36%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 4 000 tons/year
3	071320	Chickpeas (garbanzos)	0%-19,3%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 2 000 tons/year
4	071331	Beans of the species <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper or <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek	0%-19,3%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year
5	071333	Kidney beans, including white pea beans (<i>Phaseolus vulgaris</i>):	0%-19,3%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 3 000 tons/year
6	080212	Shelled	2%+818 \$/Ton	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year
7	080232	Shelled	4%+573 \$/Ton	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year

№	HS Code	Description	Base Tariff Rate	Preferential Tariff Treatment Under Tariff Quota (TRQ)
8	080620	Dried	54,9%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 400 tons/year
9	081320	Prunes	43,2%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year
10	081340	Other fruit	15,4%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 700 tons/year
11	090421	Dried, neither crushed nor ground	19,5%-75%	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year
12	120242	Shelled, whether or not broken	3%+445 \$/Ton	TRQ: 100% reduction in CD, ACD and AFL within quota in amount of 1 000 tons/year

*Note: TRQ - Tariff rate quotas
CD - Customs Duty
ACD - Additional Customs Duty
AFL - Additional Financial Liability*

**List of Goods Granted Preferential Treatment,
Originated in the Republic of Türkiye
and Importing into the Republic of Uzbekistan**

№	HS Code	Description	Base Tariff Rate	Preferential Tariff Treatment %	Preferential Customs Duty rate %
1	721049	Other	10%	50% decrease in CD	5,0%
2	841370	Other centrifugal pumps	5%	50% decrease in CD	2,5%
3	848180	Other appliances	(ex 8481.80.11.00 ex 8481.80.61.00 ex 8481.80.63.90 - 10%)	50% decrease in CD	(ex 8481.80.11.00 ex 8481.80.61.00 ex 8481.80.63.90 - 5%)
4	850213	Of an output exceeding 375 kVA	0%-5%	50% decrease in CD	0%-2,5%
5	850490	Parts	5%	50% decrease in CD	2,5%
6	853710	For a voltage not exceeding 1 000 V :	10%	50% decrease in CD	5,0%
7	853720	For a voltage exceeding 1 000 V :	10%	50% decrease in CD	5,0%
8	853890	Other	5%	50% decrease in CD	2,5%

№	HS Code	Description	Base Tariff Rate	Preferential Tariff Treatment %	Preferential Customs Duty rate %
9	854442	Fitted with connectors	10%	50% decrease in CD	5,0%
10	854449	Other	10%	50% decrease in CD	5,0%
11	903289	Other	5%	50% decrease in CD	2,5%
12	940690	Other	10%	60% decrease in CD	4,0%

Note: CD - Customs Duty

ANNEX II

CONCERNING PREFERENTIAL RULES OF ORIGIN AND METHODS OF ADMINISTRATIVE COOPERATION

TABLE OF CONTENTS

TITLE I	GENERAL PROVISIONS
- Article 1	Scope
- Article 2	Definitions
TITLE II	ORIGINATING PRODUCTS
- Article 3	General requirements
- Article 4	Wholly produced or obtained products
- Article 5	Sufficiently worked or processed products
- Article 6	Cumulation of origin
- Article 7	Insufficient working or processing
- Article 8	Unit of qualification
- Article 9	Accessories, spare parts and tools
- Article 10	Sets
- Article 11	Neutral elements
TITLE III	TERRITORIAL REQUIREMENTS
- Article 12	Direct transport
- Article 13	Exhibitions
TITLE IV	MOVEMENT CERTIFICATE EUR.1
- Article 14	General requirements
- Article 15	Procedure for the issue of a Movement Certificate EUR.1
- Article 16	Electronically Issued Movement Certificates EUR.1
- Article 17	Movement Certificate EUR.1 issued retrospectively
- Article 18	Issue of a duplicate of Origin Movement Certificate EUR.1
- Article 19	Issue of proofs of origin on the basis of a Movement Certificate EUR.1 issued or made out previously

- Article 20 Validity of Movement Certificate EUR.1
- Article 21 Submission of Movement Certificate EUR.1
- Article 22 Importation by instalments
- Article 23 Supporting documents
- Article 24 Preservation of Movement Certificate EUR.1 and supporting documents
- Article 25 Discrepancies and formal errors

TITLE V ARRANGEMENTS FOR ADMINISTRATIVE COOPERATION

- Article 26 Mutual assistance
- Article 27 Verification of proofs of origin
- Article 28 Dispute settlements
- Article 29 Penalties
- Article 30 Free zones

TITLE VI FINAL PROVISIONS

- Article 31 Sub-Committee on customs and origin matters
- Article 32 Appendix
- Article 33 Goods in transit and storage
- Article 34 Amendments

APPENDIX: Movement Certificate EUR.1 and application for a Movement Certificate EUR.1

TITLE I
GENERAL PROVISIONS

Article 1

Scope

Annex II shall be applied for determining the origin of products eligible for preferential concessions under the Preferential Trade Agreement (hereinafter referred to as “this Agreement”) between the Republic of Türkiye and the Republic of Uzbekistan (hereinafter referred to as “Türkiye” and “Uzbekistan” or “the Contracting Parties” where appropriate)

Article 2

Definitions

For the purposes of this Annex:

- (a) “chapters” and “headings” means the chapters and the headings (four-digit codes) used in the nomenclature which makes up the Harmonized Commodity Description and Coding System (hereinafter referred to as HS);
- (b) “classified” refers to the classification of a product or material under a particular heading;
- (c) “consignment” means products which are either sent simultaneously from one exporter to one consignee or covered by a single transport document covering their shipment from the exporter to the consignee;
- (d) “resident” means:
  - in the case of a natural person, any person who lives permanent in Contracting Parties’ territory,
  - in the case of a legal person or an association of persons, any person that has in the territory its registered office, central headquarters or a permanent business establishment;
- (e) “exporter” means the resident of one Contracting Party exporting goods to the other Contracting Party;
- (f) “importer” means the resident of one Contracting Party buying goods from the other Contracting Party;
- (g) Movement Certificate EUR.1 means document issued by an authorized body and confirming the country of origin of goods;
- (h) “customs value” means the transaction value of imported goods, which is the price actually paid or payable for the goods when sold for export

to the country of importation, including other leviable charges and adjustment.

- (i) “goods” means both material and the products;
- (j) “manufacture” means any kind of sufficient working or processing including assembly or specific operations on both of industrial and agricultural products;
- (k) “material” means any ingredient, raw material, component or part, etc., used in the manufacture of the product;
- (l) “product” means the product being manufactured, even if it is intended for later use in another manufacturing operation;
- (m) “territories” means territories of Contracting Parties including territorial waters;
- (n) “value of materials” means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the non-originating materials in a Contracting Party;
- (o) “value of originating materials” means the value of such materials as defined in subparagraph (n) applied mutatis mutandis;
- (p) “value added” shall be taken to be the ex-works price minus the customs value of each of the materials incorporated which originate in the other Contracting Party or where the customs value is not known or cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in a Contracting Party;
- (q) “ex-works price” means the price paid for the product ex-works to the manufacturer in a Contracting Party in whose undertaking the last working or processing is carried out, provided that the price includes the value of all the materials used, minus any internal taxes which are, or may be, repaid when the product obtained is exported.
- (r) “competent authorities” mean the administrative bodies responsible for implementation of provisions in this Protocol which is “Ministry of Trade of the Republic of Türkiye” for Turkish side and “Ministry of Investments and Foreign Trade of the Republic of Uzbekistan, State Customs Committee of the Republic of Uzbekistan” for Uzbek side;
- (s) central authorized body refers to a body (organization) authorized by a Contracting party to the Agreement to issue certificates of origin of goods and maintaining a unified electronic system for certification of the origin of goods on the territory of this state, as well as control over the proper functioning of this system.

TITLE II
ORIGINATING PRODUCTS

Article 3

General requirements

Products covered by the Agreement imported into the territory of a Contracting Party from the other Contracting Party which are consigned directly within the meaning of Article 12 hereof, shall be eligible for preferential concessions if they conform to the origin requirement under any one of the following conditions:

- (a) products wholly produced or obtained in the exporting Party as defined in Article 4 or
- (b) products obtained in a Contracting Party incorporating materials which have not been wholly obtained there, provided that such materials have undergone sufficient working or processing in that Contracting Party within the meaning of Article 5.

Article 4

Wholly produced or obtained products

1. Within the meaning of Article 3(a), the following shall be considered as wholly produced or obtained in the exporting Party:
  - (a) raw or mineral products extracted from its soil, its water or from its seabed;
  - (b) agricultural products harvested, picked or gathered there including forestry products;
  - (c) live animals born and raised there;
  - (d) products obtained from animals born and/or raised there;
  - (e) products obtained by hunting, fishing or aquaculture activities conducted there;
  - (f) products of sea fishing and other marine products taken from the sea outside the territorial waters of the Contracting Parties by their vessels;
  - (g) products processed and/or made on boards its factory ships exclusively from products referred to in subparagraph (e) and (f) above;
  - (h) used articles collected there, fit only for the recovery of raw materials;
  - (i) waste and scrap resulting from manufacturing operations conducted there;

- (j) goods produced there exclusively from the products referred to in paragraph (a) to (i) above.
2. The terms "their vessels" and "their factory ships" in paragraph 1(f) (g) shall apply only to vessels and factory ships:

- (a) which are registered or recorded in a Contracting Party;
- (b) which sail under the flag of a Contracting Party;
- (c) which are owned to an extent of at least 60 percent by nationals of a Contracting Party, or by a company with its head office in a Contracting Party, of which the manager or managers, Chairman of the Board of Directors or the Supervisory Board, and the majority of the members of such boards are nationals of a Contracting Party and of which, in addition, in the case of partnerships or limited companies, at least half the capital belongs to the Contracting Parties or to public bodies or nationals of the Contracting Parties.

Article 5

Sufficiently worked or processed products

1. Within the meaning of Article 3 (b), non-originating materials which are used in the manufacture of the products obtained in a Contracting Party shall be regarded as sufficiently worked or processed provided that the value of such materials does not exceed 20 percent of the ex-works price of the goods classified under HS codes 841370, 850213, 940690 and 40 percent of the ex-works price of the goods for the rest of the tariff lines listed in Annex I-A and Annex I-B.
2. In case the Contracting Parties decide to expand the product coverage in the future, the value of non-originating materials used in manufacturing of those goods shall be considered on a product specific basis.
3. Paragraph 1 shall apply subject to the provisions of Article 7.

Article 6

Cumulation of origin

4. Products which comply with origin requirements provided for in Article 3 and which are used by a Contracting Party as input for a finished product eligible for preferential treatment by the other Contracting Party shall be considered as a product originating in the Contracting Party where working or processing of the finished product has taken place provided that they have undergone working or processing going beyond the operations referred to in Article 7.
5. Where the working or processing carried out in a Contracting Party does not go beyond the operations referred to in Article 7, the product obtained shall be considered as originating in that Contracting Party provided that the value added

there is greater than the value of the materials used originating in the other Contracting Party.

Article 7

Insufficient working or processing

Any one or combination of two or more of the following operations or processes shall not by themselves constitute the final process of manufacture:

- (a) packing;
- (b) simple mixing;
- (c) simple placing in bottles, cans, flasks, bags, cases, boxes, fixing on cards or boards and all other simple-packaging operations;
- (d) labelling, affixing or printing marks, labels, logos and other like distinguishing signs on products or their packaging;
- (e) splitting into lots;
- (f) sorting or grading;
- (g) marking;
- (h) putting up into sets;
- (i) simple assembly¹;
- (j) preserving operations to ensure that the products remain in good condition during transport and storage;
- (k) breaking up and assembly of packages;
- (l) washing, cleaning; removal of dust, oxide, oil, paint or other coverings;
- (m) ironing or pressing of textiles;
- (n) simple painting and polishing operations, husking, partial or total bleaching, polishing, and glazing of cereals and rice;
- (o) operations to colour sugar or form sugar lumps;
- (p) peeling, stoning and shelling of fruits, nuts and vegetables;
- (q) sharpening, simple grinding or simple cutting;
- (r) sifting, screening, sorting, classifying, grading, matching; (including the making-up of sets of articles);

---

¹ Simple assembly describes activity which does not require the use of specially designed machines or apparatus or equipment and relevant training.

- (s) slaughter of animal.

Article 8

Unit of qualification

1. For the purposes of this Annex, goods, materials and products shall be classified in accordance with HS.
  - (a) If a product is composed of a group or assembly of articles but is classified in a single heading, it shall be regarded as a single item under the terms of the HS;
  - (b) If a consignment consists of a number of identical products but is classified under the same heading of the HS, each product must be taken into account individually for classification purposes.
2. Where, under General Rule 5 of the HS, packaging is included with the product for classification purposes, it shall be included for the purposes of determining origin.

Article 9

Accessories, spare parts and tools

Accessories, spare parts and tools dispatched with a piece of machine, equipment, apparatus or vehicle shall be deemed to have the same origin as the machine, equipment, apparatus or vehicle, provided that;

- (a) they are the part of the normal equipment; and
- (b) they are included in the price thereof; or
- (c) they are not separately invoiced.

Article 10

Sets

Sets, as defined in general rule 3 of the HS, shall be regarded as originating when all component products are originating. Nevertheless, when a set is composed of originating and non-originating products, the set as a whole shall be regarded as originating in accordance with the requirements in Article 5 or 6.

Article 11

Neutral elements

In order to determine whether a product originates, it shall not be necessary to determine the origin of the following which might be used in its manufacture:

- (a) energy and fuel;
- (b) plant and equipment;

- (c) machines and tools;
- (d) goods which do not enter and which are not intended to enter into the final composition of the product.

TITLE III TERRITORIAL REQUIREMENTS

Article 12

Direct transport

The following shall be considered as directly consigned from the exporting Party to the importing Party:

- (a) If the products are transported without passing through the territory of any non-Contracting Party;
- (b) The products whose transport involves transit through one or more intermediate non-Contracting Parties with or without transshipment or temporary storage in such countries, provided that:
  - (i) The transit entry is justified for geographical reasons or by considerations related exclusively to transport requirements;
  - (ii) The products have not entered into trade or consumption there;
  - (iii) The products have not undergone any operation there other than unloading and reloading or any operation required to keep them in good condition and
  - (iv) Evidence that the conditions set out in (ii) and (iii) above has been complied with, such as Bill of Lading or a single transport document covering the passage from the exporting country through the country of transit; or failing these, any substantiating documents.

Article 13

Exhibitions

1. Originating products, sent for exhibition outside the Contracting Parties and sold after the exhibition for importation in a Contracting Party shall benefit on importation from the provisions of this Agreement provided it is shown to the satisfaction of the customs authorities that:
  - (a) an exporter has consigned these products from a Contracting Party to the country in which the exhibition is held and has exhibited them there;
  - (b) the products have been sold or otherwise disposed of by that exporter to a person in a Contracting Party;
  - (c) the products have been consigned during the exhibition or immediately thereafter in the state in which they were sent for exhibition; and

- (d) the products have not, since they were consigned for exhibition, been used for any purpose other than demonstration at the exhibition.
2. A Movement Certificate EUR.1 must be issued or made out in accordance with the provisions of Title IV and submitted to the customs authorities of the importing country in the normal manner. The name and address of the exhibition must be indicated thereon. Where necessary, additional documentary evidence of the conditions under which they have been exhibited may be required.
  3. Paragraph 1 shall apply to any trade, industrial, agricultural or crafts exhibition, fair or similar public show or display which is not organized for private purposes in shops or business premises with a view to the sale of foreign products, and during which the products remain under customs control.

For these goods, the free trade regime is provided after the conclusion of an agreement on their implementation or transfer between the residents of the Contracting parties to the Agreement in accordance with article 3 of these Rules, unless otherwise provided by the national legislation of the Contracting parties to the Agreement.

TITLE IV MOVEMENT CERTIFICATE EUR.1

Article 14

General requirements

Products originating in a Contracting Party shall, on importation into the other Contracting Party benefit from this Agreement upon submission of a Movement Certificate EUR.1, a specimen of which is annexed herewith.

Article 15

Procedure for the issue of a Movement Certificate EUR.1

1. Movement Certificate EUR.1 shall be issued by the designated/relevant competent authorities of the exporting country on application having been made in writing by the exporter or, under the exporter's responsibility, by his authorized representative according to the national legislation of the Parties.
2. For this purpose, the exporter or his authorized representative shall fill out both the Movement Certificate EUR.1 and the application forms, specimens of which are annexed herewith. The said forms shall be completed in English language and in accordance with the provisions of the domestic law of the exporting country. If they are handwritten, they shall be completed in ink in printed characters. The description of the products must be given in the Box.8 of the annexed forms, which is reserved for this purpose without leaving any blank lines. Where the said box is not completely filled, a horizontal line must be drawn below the last line of the description, the empty space being crossed through.
3. The exporter applying for the issue of a Movement Certificate EUR.1 shall be prepared to submit at any time, at the request of the designated/relevant competent

authorities of the exporting country where the Movement Certificate EUR.1 is issued, all appropriate documents proving the originating status of the products concerned as well as the fulfilment of the other requirements of this Annex.

4. A Movement Certificate EUR.1 shall be issued by the designated/relevant competent authorities of a Contracting Party if the products concerned can be considered as products originating in one of the Contracting Parties and fulfil the other requirements of this Annex.
5. The designated/relevant competent authorities issuing the Movement Certificate EUR.1 shall take any steps necessary to verify the originating status of the products and the fulfilment of the other requirements of this Annex. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and to carry out any inspection of the exporter's accounts or any other check considered appropriate. The issuing designated/relevant competent authorities shall also ensure that the forms referred to in paragraph 2 are duly completed. In particular, they shall check whether the space reserved for the description of the products in Box.8 has been completed in such a manner as to exclude all possibility of fraudulent additions.
6. The place and date of issue of the Movement Certificate EUR.1 shall be indicated in Box.11 of the Certificate.
7. A Movement Certificate EUR.1 shall be issued by the designated/relevant competent authorities and made available to the exporter as soon as actual exportation has been effected or ensured.

Article 16

Electronically Issued Movement Certificates EUR.1

1. As an alternative to the provisions regarding the issuance of movement certificates, the Parties shall accept electronically issued movement certificates EUR.1.
2. Parties shall inform each other about the readiness of the issuance of electronic movement certificates EUR.1 and all technical issues related to such implementation (issuance, submission and verification of an electronic certificate).

Article 17

Movement Certificate EUR.1 issued retrospectively

1. Notwithstanding paragraph 7 of Article 15, a Movement Certificate EUR.1 may exceptionally be issued after exportation of the products to which it relates if:
  - (a) it was not issued at the time of exportation because of errors or involuntary omissions or special circumstances; or
  - (b) it is demonstrated to the satisfaction of the designated/relevant competent authorities that a Movement Certificate EUR.1 was issued but was not accepted at importation for technical reasons.

2. For the implementation of paragraph 1, the exporter must indicate in his application the place and date of exportation of the products to which the Movement Certificate EUR.1 relates, and state the reasons for his request.
3. The designated/relevant competent authorities may issue a Movement Certificate EUR.1 retrospectively only after verifying that the information supplied in the exporter's application agrees with that in the corresponding file.
4. Movement Certificate EUR.1 issued retrospectively must be endorsed with the following
  - *"ISSUED RETROSPECTIVELY"*
5. The endorsement referred to in paragraph 4 shall be inserted in the Box.7 (Remarks) of the Movement Certificate EUR.1.

Article 18

Issue of a duplicate Movement Certificate EUR.1

1. In the event of theft, loss or destruction of a Movement Certificate EUR.1, the exporter may apply to the designated/relevant competent authorities which issued it for a duplicate made out on the basis of the export documents in their possession.
2. The duplicate issued in this way must be endorsed with the following
  - *"DUPLICATE"*
3. The endorsement referred to in paragraph 2 shall be inserted in the Box.7 (Remarks) of the duplicate Movement Certificate EUR.1.
4. The duplicate, which must bear the date of issue of the original Movement Certificate EUR.1, shall take effect as from that date.

Article 19

Issue of proofs of origin on the basis of a Movement Certificate EUR.1 issued or made out previously

When originating products are placed under the control of a customs office in a Contracting Party, it shall be possible to replace the original Movement Certificate EUR.1 by one or more Movement Certificate EUR.1 for the purpose of sending all or some of these products elsewhere within a Contracting Party. The replacement Movement Certificate(s) shall be issued by the designated/relevant competent authorities under whose control the products are placed.

Article 20

Validity of Movement Certificate EUR.1

A Movement Certificate EUR.1 shall be valid for twelve months from the date of issue in the exporting country, and must be submitted within the said period to the customs authorities of the importing country.

Article 21

Submission of Movement Certificate EUR.1

Movement Certificate EUR.1 shall be submitted to the customs authorities of the importing country in accordance with the procedures applicable in that country. The said authorities may require a translation of a Movement Certificate EUR.1.

Article 22

Importation by instalments

Where, at the request of the importer and on the conditions laid down by the customs authorities of the importing country, dismantled or non-assembled products within the meaning of general rule 2(a) of the HS falling within Sections XVI and XVII are imported by instalments, a single Movement Certificate EUR.1 for such products shall be submitted to the customs authorities upon importation of the first instalment.

Article 23

Supporting documents

The documents referred to in Article 15(3) used for the purpose of proving that products covered by a Movement Certificate EUR.1 can be considered as products originating in one of the Contracting Parties and fulfil the other requirements of this Annex may consist *inter alia* of the following:

- (a) direct evidence of the processes carried out by the exporter or supplier to obtain the goods concerned, contained for example in his accounts or internal bookkeeping;
- (b) documents proving the originating status of materials used, issued or made out in one of the Contracting Parties where these documents are used in accordance with domestic law;
- (c) documents proving the working or processing of materials in one of the Contracting Parties, issued or made out in that Contracting Party, where these documents are used in accordance with domestic law;
- (d) Movement Certificate EUR.1 proving the originating status of materials used, issued or made out in a Contracting Party in accordance with this Annex.

Article 24

Preservation of Movement Certificate EUR.1 and supporting documents

1. The exporter applying for the issue of a Movement Certificate EUR.1 shall keep for at least three years the documents referred to in paragraph 3 of Article 15.

2. The designated/relevant competent authorities of the exporting country issuing a Movement Certificate EUR.1 shall keep for at least three years the application form referred to in paragraph 2 of Article 15.
3. The customs authorities of the importing country shall keep for at least three years the Movement Certificate EUR.1 submitted to them.

Article 25

Discrepancies and formal errors

1. The discovery of slight discrepancies between the statements made in the Movement Certificate EUR.1 and those made in the documents submitted to the customs office for the purpose of carrying out the formalities for importing the products shall not ipso facto render the Movement Certificate EUR.1 null and void if it is duly established by the customs authority of the importing country that this document does correspond to the products submitted.
2. Obvious formal errors such as typing errors on a Movement Certificate EUR.1 should not cause this document to be rejected if these errors are not such as to create doubts concerning the correctness of the statements made in this document.

TITLE V

ARRANGEMENTS FOR ADMINISTRATIVE COOPERATION

Article 26

Mutual assistance

1. The customs authorities of the Contracting Parties shall provide each other with specimen impressions of stamps used in their designated/relevant competent authorities for the issue of Movement Certificate EUR.1 and with the addresses of the customs authorities or relevant competent bodies responsible for verifying those Certificates.
2. In order to ensure the proper application of this Annex, the Contracting Parties shall assist each other, through the competent customs authorities and relevant competent and duly authorized bodies, in checking the authenticity of the proofs of origin and the correctness of the information given in these documents.

Article 27

Verification of proofs of origin

1. Subsequent verifications of Movement Certificate EUR.1 shall be carried out at random or whenever the customs authorities of the importing country have reasonable doubts as to the authenticity of such documents, the originating status of the products concerned or the fulfilment of the other requirements of this Annex.

2. For the purposes of implementing the provisions of paragraph 1, the customs authorities of the importing country shall return the Movement Certificate EUR.1 and the invoice or a copy of these documents, to the customs authorities of the exporting country giving, where appropriate, the reasons for the enquiry. Any documents and information obtained suggesting that the information given on the Movement Certificate EUR.1 is incorrect shall be forwarded in support of the request for verification.
3. The verification shall be carried out by the designated/relevant competent authorities of the exporting country. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and to carry out any inspection of the exporter's accounts or any other check considered appropriate.
4. If the customs authorities of the importing country decide to suspend the granting of preferential treatment to the products concerned while awaiting the results of the verification, release of the products shall be offered to the importer subject to any precautionary measures judged necessary.
5. The customs authorities requesting the verification shall be informed of the results of this verification as soon as possible. These results must indicate clearly whether the documents are authentic and whether the products concerned can be considered as products originating in one of the Contracting Parties and fulfil the other requirements of this Annex.

Where the cumulation provisions in accordance with Article 6 of this Annex were applied and in connection with Article 15 (4), the reply shall include a copy (copies) of the Certificate(s) relied upon.

6. If in cases of reasonable doubt there is no reply within six (6) months of the date of the verification request, the requesting customs authorities will send the last request for an additional period of three (3) months. If there is no reply within nine (9) months of the date of the first verification request, the importing Party shall refuse entitlement to the preference.
7. Corresponding between Contracting Parties in line with provisions of this Article may be conducted via electronic transmission in addition to postal services.

Article 28

Dispute settlement

Where disputes arise in relation to the verification procedures of Article 25, which cannot be settled, between the customs authorities requesting verification and the designated/relevant competent authorities responsible for carrying out this verification or where they raise a question as to the interpretation of this Annex, they shall be submitted to the Joint Committee. In all cases the settlement of disputes between the importer and the customs authorities of the importing country shall be under the legislation of the said country.

Article 29

Penalties

In accordance with national law/legislation of importing country penalties shall be imposed on any person who draws up, or causes to be drawn up, a document which contains incorrect information for the purpose of obtaining a preferential treatment for products.

Article 30

Free zones

1. The Contracting Parties shall take all necessary steps to ensure that products traded under cover of a Movement Certificate EUR.1 which in the course of transport use a free zone situated in their territory, are not substituted by other goods and do not undergo handling other than normal operations designed to prevent their deterioration.
2. By means of an exemption to the provisions contained in paragraph 1, when products originating in a Contracting Party are imported into a free zone under cover of a Movement Certificate EUR.1 and undergo treatment or processing, the authorities concerned shall issue a new Movement Certificate EUR.1 at the exporter's request, if the treatment or processing undergone is in conformity with the provisions of this Annex.

TITLE VI

FINAL PROVISIONS

Article 31

Sub-Committee on customs and origin matters

A Sub-Committee on customs and origin matters shall be set up under the Joint Committee to assist it in carrying out its duties and to ensure a continuous information and consultations process between experts. The said sub-committee shall be composed of experts from the Contracting Parties responsible for customs and origin matters.

Article 32

Appendix

Appendix to this Annex shall form an integral part thereof.

Article 33

Goods in transit and storage

Goods which conform to the provisions of Title II and which on the date of entry into force of this Agreement are either being transported or are being held in a Contracting Party in temporary storage, in bonded warehouses or in free zones, may be accepted as originating products subject to the submission, within four months from the date of entry into force of the Agreement, to the customs authorities of the importing country of Movement Certificate EUR.1, drawn up retrospectively, and of any documents that

provide supporting evidence of the conditions of transport.

Article 34

Amendments

The Joint Committee may decide to amend the provisions of this Annex.

APPENDIX

SPECIMENS OF MOVEMENT CERTIFICATE EUR.1 AND APPLICATION FOR A MOVEMENT CERTIFICATE EUR.1

Printing instructions

1. Each form shall measure 210 x 297 mm; a tolerance of up to minus 5 mm or plus 8 mm in the length may be allowed. The paper used must be white, sized for writing, not containing mechanical pulp and weighing not less than 25 g/m². It shall have a printed green guilloche pattern background making any falsification by mechanical or chemical means apparent to the eye.
3. The competent authorities of the Parties may reserve the right to print the forms themselves or may have them printed by approved printers. In the latter case, each form must include a reference to such approval. Each form must bear the name and address of the printer or a mark by which the printer can be identified. It shall also bear a serial number, either printed or not, by which it can be identified.
- 4.

MOVEMENT CERTIFICATE

1. Exporter (name, full address, country)	EUR.1 No. A 000.000		
	See notes overleaf before completing this form		
3. Consignee (name, full address, country) (Optional)	2. Certificate used in preferential trade between ..... and ..... (insert appropriate countries, group of countries or territories)		
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination	
6. Transport details (Optional)	7. Remarks		
8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages (1); Description of goods (2)	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Invoices (Optional)	
11. CUSTOMS OR COMPETENT GOVERNMENTAL AUTHORITY ENDORSEMENT Declaration certified Stamp Export document (3): Form ..... No ..... Customs or competent governmental office: ..... Issuing country or territory: ..... Place and date .... (Signature)	12. DECLARATION BY THE EXPORTER I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Place and date .... (Signature)		

(1) If goods are not packed, indicate number of articles or state "in bulk" as appropriate.

(2) Includes the tariff classification of the goods at a heading (6 digits code) level.

(3) Complete only where the regulations of the exporting country or territory require.

13. REQUEST FOR VERIFICATION, to:	14. RESULT OF VERIFICATION
Verification of the authenticity and accuracy of this certificate is requested <p style="text-align: center;">..... (Place and date)</p> <p style="text-align: right;">Stamp</p> <p style="text-align: center;">..... (Signature)</p>	Verification carried out shows that this certificate (°) ☐ was issued by the customs office or the competent governmental authority indicated and that the information contained therein is accurate. ☐ does not meet the requirements as to authenticity and accuracy (see remarks appended). <p style="text-align: center;">..... (Place and date)</p> <p style="text-align: right;">Stamp</p> <p style="text-align: center;">..... (Signature)</p> <p>..... (°) Insert X in the appropriate box.</p>

NOTES

1. The certificate must not contain erasures or words written over one another. Any alterations must be made by deleting the incorrect particulars and adding any necessary corrections. Any such alteration must be initialed by the person who completed the certificate and endorsed by the customs authorities or the competent governmental authority of the issuing country or territory.
2. No spaces must be left between the items entered on the certificate and each item must be preceded by an item number. A horizontal line must be drawn immediately below the last item. Any unused space must be struck through in such a manner as to make any later additions impossible.
3. Goods must be described in accordance with commercial practice and with sufficient detail to enable them to be identified.

APPLICATION FOR A MOVEMENT CERTIFICATE

1. Exporter (name, full address, country)	EUR.1 No. A 000.000		
	See notes overleaf before completing this form		
3. Consignee (name, full address, country) (Optional)	2. Certificate used in preferential trade between ..... and ..... (insert appropriate countries, group of countries or territories)		
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination	
6. Transport details (Optional)	7. Remarks		
8. Item number; Marks and numbers; Number and kind of packages (1); Description of goods (2)	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Invoices (Optional)	

(1) If goods are not packed, indicate number of articles or state "In bulk" as appropriate.
 (2) Includes the tariff classification of the goods at a heading (4 digits code) level.

DECLARATION BY THE EXPORTER

I, the undersigned, exporter of the goods described overleaf,

DECLARE that the goods meet the conditions required for the issue of the attached certificate;

SPECIFY as follows the circumstances which have enable these goods to meet the above conditions:

.....
.....
.....

SUBMIT the following supporting documents ¹:

.....
.....
.....

UNDERTAKE to submit, at the request of the appropriate authorities, any supporting evidence which these authorities may require for the purpose of issuing the attached certificate, and undertake, if required, to agree to any inspection of my accounts and to any check on the processes of manufacture of the above goods, carried out by the said authorities;

REQUEST the issue of the attached certificate for these goods.

.....
(Place and date)

.....
(Signature)

---

(1) For example: import documents, movement certificates, invoices, manufacturer's declarations, etc., referring to the products used in manufacture or to the goods re-exported in the same state.